

Poština plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

110/ XX, januar– februar 2018

Glasilo občine Sodražica

Vsebina

- 3 ŽUPANOVA STRAN**
- 4 POSLANČEVA ZAPISNICA**
- 5 AKTUALNO**
Rojstva v 2017
Nova brošura in karta
- 6 KULTURNA DEDIŠČINA**
Narečje
- 7 NAŠE POTI**
Peš po Caminu
Jakobova pot
- 9 VRTEC**
Ne spreglejte – razpis!
Razigrani december
- 10 ŠOLA**
Šolske Prešernove nagrade
Obisk Kurentov
Vzgoja: Otrok grize
- 13 ŠEDRŽANKE**
Maticova povanca
- 14 DRUŠTVO UPOKOJENCEV**
Danica Benčina
Naša druženja
Novice iz društva
- 16 KULTURA**
Alias
Ivan Šega na Mirni
- 17 DEDIŠČINA**
Razstava poprtnikov
- 18 MLADI**
13. Glasbena Mineštra
Miklavž v Sodražici
- 19 DOGAJANJE**
Druženje v Zamostcu
- 20 ŠPORT**
ŠD Extrem
Pokal v atletiki
Ju-jitsu novice
- 23 ZA ZDRAVJE**
- 24 PODJETNIŠVO**
- 25 VAŠA STRAN**
- 26 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**

Foto na naslovnici:

Darja Vetrih,
Kurenti v Sodražici

Nekaj malega o kulturi In o navidezni zmešnjavi vsega, kar nas obdaja.

PIŠE: DARJA VETRIH

Sicer mi ni znano, kako je bilo pred sto leti ali več, vendar v sodobnem času ni prav nič čudnega, da v kulturi marsikdo vidi le nebodigatreba. Ko skupina posameznikov podeli literaturi za odrasle, za katero tudi njen avtor pravi, da je za odrasle, znak kakovostne mladinske literature, se res lahko vprašamo, na katero področje norost posameznikov še ni posegla.

Saj ne, da bi morali v lokalnem glasilu moralizirati o tem, kaj je in kaj ni primerno branje za mladež, vendar dobesečno delati reklamo za nekaj, o čemer si niti največji strokovnjaki niso enotni, da je sploh primerno branje za dotično starostno skupino, je absurd vseh absurdov. In po drugi strani je oznaka »zlata hruška« za kakovostno knjigo s tem razvrednotena. Kot da se samo(p) oklicani niso ničesar naučili iz primerov, ko sta bili za Cankarjevo tekmovanje osnovnošolcev izbrani neki drugi zloglasni knjigi. Ena z nazornimi opisi mučenja živali in druga, v kateri naj bi bilo več vulgarnih izrazov kot ločil. Obe knjigi je takrat za Cankarjevo tekmovanje izbrala strokovna komisija, v kateri pa žal niso sodelovali učitelji osnovnih šol. Ali učitelji osnovnih šol niso dovolj strokovni, da bi lahko izbirali knjige za osnovnošolska tekmovanja? To je degradacija poklica, zaradi katere bi morali učitelji zagnati vik in krik. Osnovnošolski učitelj bi zagotovo sam prebral knjigo, preden bi jo dal svojim učencem v branje. Zagotovo bi jo prebral in prepričana sem, da bi tudi povsem kompetentno odločil, ali je to res primerno branje za njegove učence, ali je celo nekaj najboljšega, kar lahko preberejo in ob tem obogatijo svoj materni jezik in znanje slovenščine. Mar ni namen Cankarjevega tekmovanja ravno to?

Če bi pristojni res imeli namen vzgajati za kulturo in privabiti širši krog množic, da bi imel vsaj spoštljiv odnos do kulture in kulturnikov, četudi se prav vsak državljan res nikoli ne bo navduševal nad njo (pa tudi če bi kulturni dan praznovali dva dni), bi to delali s prijaznimi prijemi. Eden takih je, da bi s svojimi vzornimi dejanji podelili priznanje pravim kulturnikom. Ne moreš pa nagraditi s Prešernovo nagrado del, na katerih človeška predstavnica nežnejšega spola »doji« psa ali pa se (ponovno) ženska ovije v razrezano slovensko zastavo, in pri tem pričakovati, da te bodo množice jemale resno.

Kultura sama po sebi za povprečnega državljana sploh ni preveč zapletena, le posamezniki bi jo radi dvignili v neke druge dimenzije. Kot da to potrebujejo za izkazovanje svoje lastne umnosti (ali za prikrivanje svoje neumnosti?). Kultura zagotovo ni taka, da bi se delala norca iz pravih kulturnikov, pa tudi ne iz Slovencev, državnih simbolov, žensk ali mladine. In tako se človeku res postavlja vprašanje, kdo tu ni nor.

Hvala bogu je vsebina Suhorobarja tako zelo kulturno obarvana, da smo lahko naravnost ponosni nanjo. Ob tem vidimo, da so stvari vsaj v lokalnem okolju še na pravem mestu. Da jim je v šoli bolj mar za učence kot za visoko ocenjene literarne stvaritve sodobnikov. Da o kulturi razmišlja in z njo živi marsikdo, četudi tega ne obeša na veliki zvon. Letos so nas, ko smo že mislili, da jih ne bomo potrebovali, saj ni in ni bilo snega, obiskali tudi kurenti. Po obisku kurentov pa je še kar snežilo in močno je snežilo tudi na pustni terek, kar pa se za čas pred zimskimi počitnicami tudi povsem spodobi.

V jasnem jutru opazovati z debelo snežno odejo prekrito pokrajino obdaja misli s občutkom, da je vse prav. In tako tudi je prav.

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **3. april 2018**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: suhorobar@gmail.com

SUHA ROBA – NAŠA DEDIŠČINA, A TUDI NAŠA PRIHODNOST?

PIŠE: BLAŽ MILAVEC, ŽUPAN

Če hočeš biti opažen in prepoznaven, moraš nekje izstopati. Biti moraš poseben in edinstven. To pravilo danes velja na marsikaterem področju, še zlasti pri trženju. Posebno to velja v turizmu, kjer dobro zapisano in prepoznavno ime nosi dobro ceno. Zato si vsak kraj ali občina prizadeva po nečem izstopati, da lahko na tem gradi svojo prepoznavnost. Nekaterim je to zelo dobro uspelo, drugi nasprotno ne uspejo izkoristiti svojega potenciala, največ pa je takšnih, ki se niti ne zavedajo, da sploh imajo kakšen potencial. Zdi se, da med takšne sodimo tudi mi. Še zlasti, ko govorimo o turizmu, si hitro pridušamo, da se ga je lahko iti ob morju ali jezerih, pod vršaci ali ob izviri termalne vode. Sploh pa se ga je lahko iti tam, kjer rodi vinska trta. Drži, da je tam mogoče nekoliko lažje, a poznamo mnogo primerov uspešnih zgodb tudi drugje. Pač treba je iz sebe narediti dobro zgodbo, ki te naredi prepoznavnega.

In po čem smo mi prepoznavni v širšem svetu? Lahko bi našli nekaj stvari, ki so dober kandidat za to, vendar smo vsaj v slovenskem področju zares prepoznavni po izjemnih glasbenikih, ki ustvarjajo odlično glasbo, in po suhi robi. Kljub temu da za slednjo večkrat rečemo, da jo ima rezervirano že sosednja Ribnica. A dejstvo je, da je zibelka suhe robe naša dolina. Poleg tega suha roba ni omejena zgolj na en kraj, na eno občino. Končno tudi območje geografske zaščite suhe robe predstavlja več občin skupaj. Predvsem pa se ji je nesmiselno odreči zgolj zaradi tega, ker ni samo naša.

Suha roba je edinstvena dediščina iz davnih dni, ki se je pri nas ohranila in razvijala skozi stoletja. V zgodovini jo največkrat povezujemo z letnico 1492, ko je cesar Friderik podpisal krošnjarski patent. A tedaj ni bil začetek, bil je le čas, ko je bila ta dejavnost uradno prepoznana in ji je bil priznan poseben davčni privilegij. Drugače ima suhorobarstvo kot izdelovanje različnih lesenih artiklov, ki po večini predstavljajo pripomočke za gospodinjstvo in delo na kmetiji, bistveno daljšo tradicijo. Ves čas je ta obrt predstavljala pomemben vir preživetja našim ljudem, ki le od kmetijstva ne bi mogli dostojno živeti. Suha roba je pomembno prispevala k malo boljšemu življenju v teh krajih, kar potrjuje tudi dejstvo, da zgodovinsko ni izpričana kakšna hujša in dolgotrajna lakota, kar bi glede na skromne naravne danosti lahko pričakovali. Iz-

najdljivost in pridnost naših ljudi sta skozi izdelovanje in prodajo suhe robe omogočili še vedno težko, a vsaj dostojno preživetje. Nekateri sicer namigujejo, da je ravno suhorobarstvo in z njim povezano krošnjarstvo razlog, da se danes ne znamo iti resnega turizma doma, a vseeno si moramo priznati in se zavedati, da dolgujemo suhi robi preživetje v preteklosti in obstoj do današnjih dni. Zato bi lahko v njej spoznali priložnost v turizmu, predvsem pa jo ponovno videli kot perspektivno (domačo) obrt. A resnica je, da suha roba kljub vsem poskusom ohranitve, etnološkega in muzejskega zabeleženja, počasi izumira. Z odhodi zadnjih mojstrov, ki so znanje prejeli od svojih očetov in ga uporabljali pri svojem delu, odhaja tudi pristno suhorobarstvo. Kljub temu še ni prepozno. Suho robo (s čimer mislim celotno lesarstvo in rokodelstvo) lahko še ohranimo in jo celo razvijamo. A zavedati se moramo, da lahko uspemo le tako, da navdušimo mlade. Suha roba bo preživela le v naših delavnicah in ne v muzejih. Prepričan sem, da današnji globalni potrošnik, vsaj tisti malo zahtevnejši, išče nekaj, kar so naši predniki ponudili evropskemu prostoru že davno. Še bolj sem prepričan, da smo lahko ravno s suho robo (ne le tradicionalno, ampak tudi nadgrajeno v luči novih dizajnerskih in tehnoloških prijemov) vsaj glede kakovosti še kako konkurenčni. Manj to velja glede količine. Posamezen suhorobar, ki izdelava nekaj tisoč kosov v okviru dopolnilne dejavnosti, žal ne more zagotoviti pričakovanih količin za globalni trg. Tako ostajamo omejeni na nekaj slovenskih trgovin, zdomarskih stojnic in par kombijev za »obžiranje«. Za resno perspektivo je danes potreben drugačen pristop. Zavedamo se, da je izumiranje rokodelstva in domačih obrti posledica različnih vzrokov. Mednje zagotovo v veliki meri sodita nespodbudna razvojna pomoč in davčna politika. A razlogi so tudi drugi, ekonomski in socialni, delno tudi kot odraz današnjega časa glede pripravljenosti podjetniškega delovanja. Zavedajoč se te težave in v želji, da se statistika na tem področju začne spreminjati v drugačno, pozitivno smer, smo na občini v sodelovanju z obrtno-podjetniško zbornico začeli razmišljati o projektu ustanovitve rokodelske zadruge. Naš namen ni podvojiti to, kar že obstaja in deluje. Želja, ki temelji na določenih spoznanjih in dognanjih, je iskrena in dobronamerna. Temelji na ideji povezovanja izdelovalcev suhe robe

in različnih obrtnikov s področja lesarstva pri nas v neko organizacijo, ki bi logistično, komercialno in administrativno, pozneje lahko tudi oblikovalsko, podprla njihovo dejavnost v smislu olajšanja procesov proizvodnje in trženja, še zlasti s povezovanjem in skupnim nastopom na zahtevnejših in večjih trgih. Ideja ni nova in ni naša. Takšne stvari so se izkazale za uspešne marsikje in na marsikaterem področju. Zavedamo se svoje omejenosti in da sama ideja še ne pomeni veliko. Vendar je treba na tem področju nekaj narediti. Res je, da to ni naloga in pristojnost občine. Je pa poslanstvo občine ohranjati in razvijati potenciale območja in njenih ljudi, zato v tem projektu sodeluje zgolj kot pobudnica in projektna podpora. Sam nikoli nisem bil med tistimi, ki bi hoteli rušiti že obstoječe in to na silo nadomeščati z nečim novim in svojim. Mislim, da je nekaj ohraniti in nadgraditi v večini primerov vsaj tako zahtevno, kakor ustvarjati povsem nove stvari. Zato želimo dati ljudem signal, da najprej podpiramo in razvijamo, kar že obstaja in deluje. To naj velja tudi za suho robo. Kot našo edinstveno obrt in gospodarsko panogo na eni strani in kot kulturno dediščino na drugi, za katero si vsi želimo, da ne bi le ostala dediščina, ampak bi bila živa dejavnost, ki ima svetlo prihodnost. Iz tega izhaja povabilo vsem, ki ste povezani s to dejavnostjo ali bi želeli biti, da skupaj domislimo pametne, a prepotrebne rešitve za našo suho robo.

Zahvala

Občina Sodražica se v svojem imenu in imenu občank in občanov zahvaljuje vsem gasilcem in drugim prostovoljcem, posameznikom in podjetjem, ki ste v času decembrskega vetroloma in drugih nepriklj pomagali sokrajanom in tudi delavcem javnih služb pri odpravljanju posledic nesreče.

Vsem, ki pomagate na tak ali drugačen način, ob tej nesreči ali v drugih primerih, iskrena hvala.

SDŠ SE BORI ZA NAŠE DRŽAVLJANE, KOALICIJA PA ZA PALESTINCE

PIŠE: JOŽE TANKO, POSLANEC SDS

Decembra je Slovenijo doletela nova ujma, v kratkem času že druga. Po žledolomu in napađu podlubnikov pred leti je tokrat veliko škode povzročil še veter. V že tako načetih gozdovih je dodatno padlo še okrog 2 mio m³ dreves, ki jih bo treba pospešeno spraviti iz gozda, sicer se bo lubadar spet prekomerno namnožil in povzročal še dodatno uničenje sicer zdravih ostankov gozda.

Vsak, ki se vsaj nekoliko spozna na zakonitosti gozda, ve, da se uničen gozd ne obnovi v eni generaciji, oz. ve, da obnova traja več desetletij. Zato smo v SDS takoj odreagirali in vložili interventni zakon, s katerim bi prizadetim lastnikom gozdov za 30 let odpisali plačevanje katastrskega dohodka za uničeni del gozdnih površin. Poleg tega smo v tem zakonu predvideli še nekaj nujnih izboljšav za prostovoljne gasilce in njihove delodajalce. A Cerarjeva vlada in njeni poslanci so naš zakon zavrnil, pa je šlo le za pribl. 3 mio evrov. Tudi Židan se je potuhnil. Za podeželje člani levičarskih vladnih strank nimajo posluha. Kmet je bil in bo ostal razredni sovražnik. Pričakovanje, da se bodo za kmeta zavzeli v SD, SMC, DeSUS ali v novonastajajočih levih strankah, je utopija.

Tudi ko smo nedavno predlagali za dve odstotni točki znižano dohodninsko lestvico v vseh dohodninskih razredih, za 200 evrov povišano splošno olajšavo ter ob tem še 300-evrski dvig katastrskega dohodka, ki se upošteva pri izračunu dohodnine, so bile leve stranke proti, zato spremembe dohodnine niso bile sprejete. Enako usodo je doživel naš zakon o znižanju stopenj DDV. Prav nobena leva stranka ne prenese, da bi država imela premožne, zadovoljne in ustvarjalne državljane, ki bi bili v kar največji meri odvisni od svojega dela. Člani levih strank kar

naprej govorijo o revščini, o velikih socialnih razlikah, o krivicah, o tajkunihih itd., a istočasno ne povedo, da so tajkuni njihovi glavni politični sponzorji. So nedotakljivi ter posredno ali neposredno veliki na veliko zajemajo iz javnih sredstev. Tudi ko malverzacije pridejo na dan, se jim ne zgodi nič.

Za običajne državljane pa so predvidene vrste pred uradnimi okenci, kjer se jim na osnovi takih ali drugačnih podatkov dodeljujejo razne subvencije. Mnogo boljše bi bilo, da bi se del socialnih subvencij prelil v davčne in dohodninske olajšave in bi odpadel ves ta uradniški cirkus in stalna preračunavanja, ali se bolj spleča delati ali je boljša sociala. Tudi zaradi tega so socialistični režimi bistveno manj učinkoviti kot druge oblike oblasti. Ko se neka ministrica neke stranke v času gospodarske rasti hvali s povišanjem socialnih transferjev, vemo, da stvari ne tečejo v pravo smer. Povsem drugačna zgodba se na levi odvija, ko je treba preprečiti deportacijo ilegalnega sirskega migranta, ki bi že zdavnaj moral oditi tja, od koder je prišel, ali pa ko gre za priznanje Palestine. Takrat stopi vsa koalicija skupaj, polna usta so je človekovih pravic, protiimperializma, neoliberalizma in drugih floskul, za katere večina še ve ne, kaj pomenijo.

Židan, Cerar, Brglez, Erjavec in njihovi poslanci kar naenkrat postanejo največji človekoljubi, občutljivi za vse krivice tega sveta, pripravljeni so poteptati odločitve domačih in tujih sodnih instanc. Pravna država kar naenkrat ni več pomembna, pomemben postane neki sirskega brivec, ki se nikakor noče vrniti k svoji družini, čeprav njegova domovina ni več ogrožena.

Minister Erjavec pa je šel še korak dlje. Nedavno je izjavil, da je priznanje Palestine notranji problem Slovenije. Notranji problem Slovenije ni, da nimajo upokoenci tisoč evrov pokojnine ali delavci tisoč evrov minimalne plače, ampak priznanje Palestine. Ne samo ta leva vlada, tudi vse prejšnje leve vlade so se ukvarjale z vsemi mogočimi problemi po svetu, le za naše državljane jim je zmanjkovalo časa, volje in denarja. Če se bo po junijskih volitvah levi politični vzorec ponovil, bomo še vedno kar čakali na svetlo prihodnost.

Čas je, da naš človek, njegove pravice in njegov standard končno postanejo naša prva skrb.

KULTURNA POLITIKA IN KULTURA V POLITIKI

PIŠE: LJUDMILA NOVAK, POSLANKA IN PREDSEDNICA NSI

Mesec februar je zaradi slovenskega kulturnega praznika zaznamovan s kulturnimi dogodki in tudi razmišljanji ter govori o kulturi. Vsi se bolj ali manj zavedamo, da kultura, v splošnem pomenu besede, pomeni kulturno udejstvovanje in ustvarjanje, kulturno dediščino, kulturo govora in obnašanja ter še marsikaj drugega, povezanega s pojmom kultura. Vsak izmed nas pa to kulturo živi po svoje, odvisno od osebnega zanimanja in tudi zavedanja o pomenu kulture.

Slovenci imamo svojo državo šele zadnjih 27 let, slovenski kulturni praznik pa praznujemo že veliko dlje. Ker smo živeli v različnih državah, pod različnimi cesarji in oblastniki, smo se morali vedno znova spraševati, kaj nas zaznamuje kot narod in po čem se ločimo od drugih narodov, s katerimi živimo pod istim krovom. Največkrat je to bil jezik, na katerega smo vsi ponosni. Z jezikom pa je tesno povezano literarno ustvarjanje naših pesnikov, pisateljev, ljudskih ustvarjalcev in poustvar-

jalcev ter vseh tistih, ki izražajo svoje misli, čustva, odkritja preko slovenskega jezika.

Ne samo literatura, pač pa tudi naši običaji, tradicija ter snovna in nesnovna kulturna dediščina nas oblikujejo in odlikujejo kot narod. Zato je v času globalizacije še toliko bolj pomembno, da vse to ohranjamo, predajamo iz rod v rod in nadgrajujemo z novimi dosežki. Zaradi državotvornega in narodotvornega pomena slovenske kulture je še kako pomembno, da politika namenja vso svojo pozornost kulturi in kulturni ustvarjalnosti naroda, ki mu pripadamo. Lahko se kaj hitro zgodi, da ne bomo več vedeli, kaj nas povezuje in zaradi česa imamo svojo državo. Ko se narodu kaj takšnega zgodi, postane vseeno, v kateri državi in skupnosti bo nadaljeval svojo pot. Pri tem pa tvega, da se popolnoma prilagodi večjim ali večini. Nema lokrat pa se s tem bogastvo nekega naroda izgubi, jezik potihne, pevci obmolknejo, dela prednikov potonejo v pozabo ali se razkazujejo zgolj v muzejih.

Slovenska politika si mora odgovoriti na vsa ta vprašanja, hkrati pa mora na vseh nivojih, od krajevnega, občinskega do državnega, zagotoviti tudi možnosti in sredstva za kulturno udejstvovanje in kulturno življenje ustvarjalcev. Kulturna politika je zato odvisna tudi od kulture v politiki. Ravnati se mora po načelih državotvornosti oz. narodne zavednosti ter kulturnega obnašanja in spoštovanja vseh tistih, ki delujejo na področju kulture in ohranjanja naših korenin.

REKORDNO ŠTEVILO ROJSTEV V LETU 2017

PIŠE: PETRA MARN

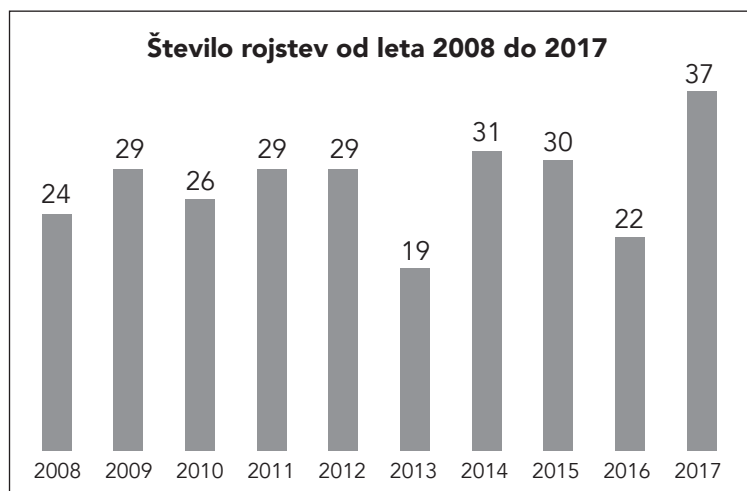
V lanskem letu se je v naši občini rodilo 37 otrok – 21 dečkov in 16 deklic. Statistika rojstev do leta 2008 kaže, da se jih je lani rodilo največ, sledita leti 2014 (ko je bilo rojenih 31 otrok) in 2015 (30 rojenih), najmanj pa je bilo rojenih leta 2013, in sicer 19 otrok.

Če pogledamo število rojstev po mesecih, ugotovimo, da se je januarja, septembra in novembra rodilo 5 otrok, aprila in avgusta 4, marca in oktobra 3, junija, julija in decembra 2 in februarja in avgusta 1.

V letu 2017 smo imeli 15 prvorojencev (6 deklic in 9 dečkov), 18 drugorojenih (9 deklic in 9 dečkov), 2 tretjerojena dečka in 2 četrtojenjena (1 deklica in 1 deček). Dvakrat so se rodili dvojčki.

Podatki po vaseh kažejo, da je bilo 15 otrok rojenih v Sodražici, 5 v Zamostcu, po 3 v Globeli, Podklancu in na Gori, po 2 pa v Žimaricah, Zapotoku, Vinicah in Ravnem Dolu.

Objavljamo le tista imena otrok, katerih starši so dovolili objavo v Suhorobarju; starši so deklice poimenovali: Ajda, Anja, Brina, Eva, Iris, Katarina, Lana, Luciana Sofia, Maja, Sara Staša, Špela, Tesa in Ula; dečke pa: Andraž, Andres Luka, Filip, Gal, Izak, Jan, Jošt, Juš, Kris, Lars, Liam, Maks, Martin Nikolas, Nal, Oliver in Val.

IZŠLI STA: KARTA SODRAŽICE IN BROŠURA Z RECEPTI

PRIPRAVILA: DARJA VETRIH

Občina Sodražica je v letu 2017 uspešno kandidirala za sredstva EKSRP in konec leta tudi začela realizacijo projekta Pokrita tržnica Sodražica. Kot že samo ime projekta pove, je njegov osrednji cilj postavitve tržnice, in sicer na trgu, na prostoru nekdanje posojilnice. Občina Sodražica je tako konec leta izdala karto Sodražice, občine in samega kraja, z opisi pomembnejših naravnih in kulturnih znamenitosti ter brošuro V kuhinji Šedržank skozi letne čase. Brošura, za katero so recepte prispevale Šedržanke, je tematsko razdeljena na letne čase, v vsakem poglavju pa je uvodni recept zapisan v narečju. Pri projektu sodelujeta tudi partnerja, in sicer Turistično društvo Sodražica in Območna obrtna zbornica Ribnica. Partnerja sta prevzela izobraževalno nalogo, prenašanje in širjenje znanja. Turistično društvo Sodražica, skupina za poprtnike, je tako v decembru izvajalo delavnice za peko poprtnikov in golobičk, s katerimi se poprtnike okrasijo, v okviru projekta pa se bodo izvedle še tri kulinarčne delavnice. Obrtna zbornica Ribnica bo poskrbela za izvedbo treh delavnic za animacijo lokalnega okolja z namenom razvoja ponudbe pridelovalcev in izdelovalcev.

Brošuro z recepti sta uredili Štefka Joras in Petra Marn.

ALI LAHKO TUDI JAZ POMAGAM

Sožitje generacij, medsebojna pomoč, to je ponekod samoumevno. Mlajši pomagajo starejšim, starejši pa mlajšim. Res je, da so mlajše generacije, predvsem aktivna populacija, vedno bolj zaposlene. Vedno manj imamo časa in roko na srce, vedno manj smo ga pripravljene tudi deliti z drugimi. Vendar nekoč (mimogrede) bomo tudi mi ostareli in morda tudi potrebovali pomoč pri opravilih, ki jih sedaj opravimo mimogrede. Skočimo v trgovino, odkidamo avto, spregovorimo besedo ali dve z znanci. Kaj pa, če tega ne bi zmogli? Kaj pa, če bi živeli sami in bi bila ta opravila za nas prenaporna?

Ker smo prepričani, da bi marsikdo z veseljem del svojega časa posvetil dobrem delom, Društvo upokojencev Sodražica in Občina Sodražica pristopata k projektu Medgeneracijsko sožitje.

Pomoč je lahko raznovrstna: razna hišna opravila, seznanjanje s sodobnimi elektronskimi napravami ali pa zgolj druženje.

Vse zainteresirane, ki bi bili pripravljene občasno nuditi pomoč predvsem starejšim generacijam, vabimo na uvodni sestanek, ki bo 2. marca 2018 ob 18. uri v sejni sobi Občine.

Vabljeni!

»GOVORITE Z OTROKAM PO DOMAČE?«

PRIPRAVILA: JASNA JANEŽ

Jezikoslovec Jakob Rigler je vokalne sisteme za osnovna narečja oz. za današnje narečne skupine nastvil že okoli leta 1350. Ta delitev je nekoliko drugačna od današnje in obsega osem sistemov. Danes poznamo sedem narečnih skupin, v katere se združuje 35 narečij. Eno od teh je tudi naše, dolensko. Vanj se združuje veliko krajevnih govorov, eden med njimi je sodraški. Ali se bo ohranil, je odvisno samo od nas samih, torej od njegovih govorcev. Svoj narečni govor bi morali prenašati na svoje otroke, vnuke, iz generacije v generacijo. Pa je res tako? Da bi izvedela, kakšno je dejansko stanje, sem naredila mini raziskavo, v katero sem vključila več oseb. Najštevilčnejša je bila skupina staršev, teh je bilo 28. Postavila sem jim vprašanje, ali z otrokom doma govorijo v narečju. Od vseh le dva nista bila iz naše narečne skupine. 12, kar znaša 42,9 %, vprašanih je potrdilo rabo narečja v domačem okolju. Z »ne« je odgovorilo 8 staršev (to je 28,6 %). Prav tako 8 jih je reklo, da se z otrokom pogovarjajo tako v narečju kot knjižnem jeziku ali v narečju partnerja, ki prihaja iz druge narečne skupine. Tisti, ki so raba potrdili, so med razlogi našeli:

- Ker se bo tako narečje ohranilo.
- Bolje, da zna tudi narečje.
- Če otrok zna narečje, je jezikovno bogatejši.
- Ker je bolj naravno.
- Tako je edino prav!
- Ker drugače ne znam govoriti.

Med razlogi, zakaj ne govorijo narečno, pa so skoraj vsi našeli boljše znanje knjižnega jezika otroka, da bo otrok znal »pravilno« govoriti. Ponekod pa v narečju ni govoril nihče v družini, tudi starejši ne. Kot glavni vzrok mešane govorice so se pokazali narečno mešani zakoni oz. partnerske zveze. Nekateri pa so povedali, da se jim zdi dobro, da otrok zna narečno in knjižno različico.

Glede na rezultate je raba narečja v domačem okolju ogrožena, saj je z »da« odgovorilo veliko manj kot polovica anketiranih.

Razlogov je več: mešani zakoni, želja naučiti otroka »pravilno« govoriti že pred vstopom v šolo, pri mlajših starših lahko že neznanje narečnega govora. Kljub temu je narečje otrokov prvi jezik, tj. materni jezik. V novjših raziskavah so razvojni psihologi prišli do zaključka, da je otrok do 3. leta starosti zmožen usvajati jezike kot matrne. Večina raziskovalcev je potrdila, da je znanje narečja dobra podlaga za kasnejše učenje knjižnega jezika. Z znanjem narečja ima otrok večjo intelektualno gibčnost, kar pomeni, da obvlada več jezikovnih kodov in med njimi tudi uspešno preklaplja glede na govorni položaj, v katerem se znajde v dani situaciji. V mladosti tako spozna še slengovsko različico, v šoli pa zborni knjižni jezik. Če starši otroka doma silijo, da govori le knjižno, mu delajo medvedjo uslugo, saj mu s tem onemogočajo izbiro različnih idiolektov.

Ravno to spretno menjavanje med narečjem in knjižnim jezikom je tudi cilj vrtca in kasnejše izobrazbe. Vzgojiteljica pove, da ko gre za vodeno dejavnost, seveda govori v knjižnem jeziku, ko pa pride otrok do nje in jo nekaj vpraša v narečju, mu v narečju tudi odgovori. Opaža, da v sodraškem vrtcu otroci iz Sodražice govorijo mešanico narečja in knjižnega jezika, otroci iz vasi (npr. Globel, Žimarice) pa že bolj »zavijajo« po domače. To je pokazala tudi raziskava. Kombinacijo obeh kodov opaža tudi profesorica slovenščine Tadeja Topolnik. »Starejši otrok, hči, ne govori v narečju, mlajši, sin, pa. S prvim otrokom sem se zagotovo več ukvarjala, ker sem bila doma. Več sem mu brala, hodila na lutkovne predstave ... za drugega pa zaradi polne zaposlitve nisem imela toliko časa. To zagotovo vpliva na njun govor,« pravi. Na to, kako otrok govori, vpliva tudi okolica, sploh v najstniškem obdobju. Profesorica pove, da so v hčerkinem razredu sošolci govorili manj narečno kot v sinovem. Hodila sta v isto osnovno šolo. Med dejavniki ne smemo pozabiti na medije, ki imajo danes ogromno vpliva. Otroci z gledanjem risank

»Narečje je naročje jezika. V njem se rodiš, z njim povežeš svet, ki te obdaja, z dogodivščinami, v katere boš med rojstvom in smrtjo vpleten. Če pozabim narečje, pozabim tudi leta svojega otroštva.«

(Marko Kravos, zamejski pesnik)

nezavedno prevzemajo knjižni jezik.

Prof. dr. Vera Smole s Filozofske fakultete Ljubljana, strokovnjakinja s področja dialektologije, raziskavo komentira: »Najprej toplo pozdravljam samo raziskavo, ki je dober pokazatelj, kaj se dogaja z našo več kot 1000-letno nesnovno kulturno dediščino, narečnim slovenskim jezikom, prvim maternim jezikom za tiste, ki imajo to srečo, da jim je bil vrojen, kar pomeni, da so se ga naučili od prvih besed dalje. V nasprotju s polpreteklim prepričanjem nekaterih strokovnjakov, da je njegovo znanje ovira za učenje knjižnega jezika, se danes ugotavlja in dokazuje, da to ne drži. Dejansko je obratno: ker starši in okolje ne obvladajo dobro knjižnega jezika, otroka naučijo neke jezikovne mešanice med narečnim in knjižnim, ki mu kasneje res dela težave. Ker je skupaj s starši prepričan, da knjižno zna, učenju le-tega posveča premalo pozornosti in ponavadi nikoli zares ne odpravi narečnih interferenc ('napak'). Poleg tega, kot piše avtorica prispevka, mu onemogočijo odlično možgansko telovadbo preklapljanja med narečnim in knjižnim. Odnos družbe in nas samih do te naše najgloblje kulturne dediščine je narečjem naredil že veliko škodo; rešimo, kar se še rešiti da. Pri tem ni treba, da se učimo starih besed, ki niso več v rabi, ampak pustimo, da tudi nove dobijo narečno podobo in melodijo in uživajmo v svojem domačem govoru vedno, kadar je za to priložnost in primerno. Hkrati pa se zbrano in spoštljivo učimo knjižnega jezika, ki nas povezuje v širšo celoto slovenstva. Mešanje prebivalstva je neizogibno. Ne bodimo nestrpni do drugače govorečih, ki prihajajo v naše okolje. Ti govorijo svojo materinščino ravno tako upravičeno. Morda jo navzven skušajo prikriti s splošnejšim (vsaj pogovornim) knjižnim jezikom in morda bodo njihovi otroci, če se bodo zares udomačili v novem okolju, sprejeli tudi njegovo govorico. Ampak samo v primeru, da jo bomo tudi sami spoštovali, to je, da jo bomo z veseljem in dosledno uporabljali v ustreznih govornih položajih.«

Da bi imeli natančnejši vpogled v rabo narečij, bi morali anketirati veliko večje število ljudi, med seboj primerjati regije, vključiti psihološke in sociološke raziskave itd., saj so narečja kompleksen pojav. Vsekakor se moramo truditi za njihov obstoj, saj bogatijo naš jezik, tradicijo, kulturo in ne nazadnje narod. Torej, ne sramujte se svojega narečja! Marko Kravos pravi, da s pozabo narečja pozabiš leta svojega otroštva. Tega pa nočemo, mar ne?

USTVARJALCI RIBNIŠKEGA PASIJONA VABIJO K SODELOVANJU!

Prepričani smo, da vsak od nas v sebi goji talente, ki bi pripomogli k skupnemu ustvarjanju Ribniškega pasijona – glasbeno-gledališke uprizoritve Kristusovega trpljenja. Prijava je možna preko spletne strani \ (www.ribniskipasijon.si) ali po telefonu (051 206 572).

Veselimo se novih članov pasijonske družine.

PO CAMINU V SANTIAGO DE COMPOSTELA

PRIPRAVIL: JURE MAROLT

To, da bom šel na Camino, sem vedel že dolgo tega, ampak sem odlašal leta in leta. Nikoli ni bil pravi čas, pravo vreme ali pač kaj drugega. Dokler nisem nekega dne gledal filma o Caminu in takoj po koncu filma kupil letalske karte. Vzel sem si pet tednov dopusta. Skrbno sem stehal prtljago, vzel sem le najnujnejše. In sem šel. Brez pričakovanj, brez strahov, brez zemljevida, brez skrbi, z nekaj povprečne kondicije. Nič posebnega. O poti nisem niti razmišljal, dokler nisem bil tam. V majhni francoski vasi Saint Jean Pied de Port, skriti globoko pod veličastne Pireneje, bi se skoraj lahko kdo premislil, pa vendar je tam veliko romarjev in toliko pozitivne energije, da začneš z lahkoto. Ko sem zvečer zrl v temne vrhove, pa me je le malce zaskrbelo: Kaj pa če le ne bo šlo? To je vendarle dobrih 800 km. Kljub vsemu sem bil trdno prepričan, da bom prehodil vso pot do groba apostola Jakoba v Composteli, pa če se svet podre. No, ni se podrl, na trenutke ali dneve je bilo zelo težko, lagal bi, če bi zanikal. Mnogi obupajo, mnogi ne zmorejo, vroče je ali pa te perejo oceanski nalivi. Pa vseeno gre. Slediš rumeni puščici, jakobovi školjki, korak za korakom, 6 kilometrov na uro, včasih 18 km na dan, včasih 48 ...

Pokrajina je slikovita. Začne se z ogromnimi Pireneji, veličastno gorsko verigo, ki ponuja razglede kot iz nebes. Po mehki zeleni travi hodiš med tropi ovac in goveda. Že prvi dan zvečer prideš v Španijo. Spanje na Caminu je poceni, pet evrov na noč te stane v državnih prenočiščih. V samostanih ali župniščih pa dobiš prenočišče in večerjo, nato doniraš, kolikor se ti pač zdi vredno. Veliko je vredno! Ker je tam toliko pozitivne energije, kislil obrabi izginejo, telefon pozabiš v nahrbtniku, ni več slabih novic ...

Potem sledijo hribčki, doline, vasice, mesteca, bistri potočki, zeleni gozdovi, v tistem času je bilo ogromno robid, ki jih kar med potjo trgaš. Sprva je pokrajina podobna naši, dolenski, in se počutiš kot doma. Na Caminu srečaš ogromno ljudi. Nekateri pridejo in gredo, nekatere srečuješ vsak dan, nekateri postanejo prijatelji. Že pred Pamplono sem srečal gospo Katy iz Kanade. Nikoli se nisva pogovarjala, do kod bova šla tisti dan, ampak čisto vsak dan sva se ustavila v istem kraju, pa je izbira prenočišč ogromna. Nekoč, skoraj pred Santiagom, ko smo zvečer sedeli ob kozarcu vina, je dejala: »Jure je kot angel, vsak večer se prikaže

in takrat vem, da je vse v redu.«

No, angele potrebuješ, ko se spustiš v pokrajino Palencia. Tedaj se začne ravnina z nepregledno dolgimi njivami, sonce začenja pripekati, včasih tri ure hodiš le naravnost med solato in pšenico. Prenosišča so posejana dovolj na gosto, da si kljub vsemu odpočiješ noge. Tam nekje vmes sem srečal Ignacija in Andreja, Poljaka, ki sta zbežala izza železne zavese v Ameriko. Stara sta bila 68 in 72 let, pot sta začela isti dan kot jaz in jo isti dan končala. Vsakomur v družbi sta pripovedovala, da sem doma v deželi, kjer so ju med begom pošteno napili z žganjem. Vendar pa so Slovenci tudi zelo prijazni, ker so ju »prešvercali« čez mejo v Avstrijo.

V neki vasi sem srečal Hrvata Franja, ki je šel dvakrat na Camino in v drugo tam ostal, se oženil in odprl prenočišče za romarje. Še danes, skoraj pet let po Caminu, se spominjam skoraj vseh podrobnosti pokrajine, imen mest, imen ljudi, ki sem jih srečeval. Nikoli ne bom pozabil, kako so nas presenetili v kraju Carrion de los Condes. Po večerni sveti maši za romarje je župnik povabil vse romarje k oltarju, vsakega vprašal, od kod je, in ga blagoslovil. Ob tem je pel otroški pevski zborček in otroci so nam dali darila. Preproste papirnate figurice, pa vendar. To počnejo že leta. Čisto vsak dan od marca do oktobra. Za ljudi, ki tam ostanejo le eno noč, ki jih nikoli več ne bodo videli, za ljudi, ki jih ne poznajo. Sledijo starodavna mesta: Logronio, Castrojeriz, Burgos. Ljudje so zelo prijazni, če zgrešiš puščico, se takoj pojavi kak domačin in te usmeri na pravo pot.

Nahrbtnik postopoma postane lažji, saj se vmes znebiš še nekaj prtljage, za katero si doma mislil, da je nujna. Na poti greš v trgovino, kupiš si večerjo in nekaj za zajtrk. Nič več! Trgovine ponujajo toliko bleščočih stvari, pa jih ne kupiš, ker končno ugotoviš, da jih ne potrebuješ. Oziroma jih niti ne moreš kupiti, ker bi potem to moral cel dan nositi s seboj. Takrat spoznaš, koliko odvečne krame imamo v življenju, pa se tega niti ne zavedamo.

Okoli Leona se pokrajina začenja gubati, pridejo prvi hribčki, korak postane lažji, spet se pokažejo vinogradi z ravno zrelim

grozdem. Noge so se že navadile in hoja postane lahkotna. Nekaj dni pozneje, ko sem v Astorgi (pravijo ji čokoladno mesto zaradi božanske čokolade, ki jo tam izdelujejo) občudoval kičaste palače z nešteto stolpiči, sem spoznal Saro iz Danske ter Marcela iz Kanade. Postali smo dobra družba. Skupaj smo se podali v hribovje Galicije. Nekega jutra smo se z meglo vlekli po neki na pol prazni vasi in kar naenkrat je iz nekega hleva skočila starejša gospa, ki je ravno molzla krave. Hipoma je z okna v hlevu vzela krožnik, poln palačink, jih namazala z marmelado in nam jih porinila pod nos. Niso nam ravno dišale, pa smo jih vendarle iz vljudnosti vzeli. Palačink nismo še niti dali v usta, že je gospa s prsti začela kazati na denar in kričati: »Donate, donate ...« No, pa smo dali vsak po evro in v smehu odšli v nov dan.

In potem prehitro, mnogo prehitro prideš v Santiago de Compostela. Vsi naporji so poplačani in ne da se popisati občutkov, ko prideš na cilj. Vsi žulji in bolečine so poplačani, ko se povzpneš na grob sv. Jakoba. Maša za romarje je bila tisti dan delno v slovenskem jeziku, ker je bila tam skupina romarjev z avtobusom. In nekdo mi je takrat rekel: »To ni konec romanja, kajti tvoj Camino se je šele začel.« Verjetno to drži. Ko enkrat prehodiš Camino, ni nobena več stvar na tem svetu nemogoča. Tisti blaženi nasmešek sicer izgine po nekaj dneh, ko se vrneš domov med mrke obraze, rume-na puščica, ki kaže novo, drugačno pot, pa ostane globoko v srcu.

Šel sem še do konca evropske celine, do rta Muxia. Dobrih sto kilometrov lahkotne hoje med dišečimi evkaliptusi se konča tam, kjer sonce pade v morje in se svet konča. Vsaj tako so verjeli v starih časih. Tam sem si rekel, da še pridem, kar sem naslednje leto tudi storil. Še bom šel! Priporočam, pojdite! Camino je pot, ki te zna prepričati. Le začeti je treba.

Buen Camino!

JAKOBOVA POT

PRIPRAVILA: ADRIANA INDIHAR

Po veliki želji, da sem aktivno v naravi dlje časa, sem kmalu dobila odgovor. Starši so prišli iz Španije in vsakemu podarili rožni venec. V trenutku sem izbrala svojega. Čez čas pa sem ugotovila, da to ni običajen rožni venec. Bil je od apostola Jakoba, kupljen pa je bil v Composteli. Tu se je pokazal odgovor na moje goreče želje. Tisti romarji, ki nam še ni dano, da prepešačimo španski Camino, se lahko potolažimo z našim, slovenskim Caminom. Naša čudovita Slovenija ima kar tri veje, in sicer dolensko-primorsko, gorenjsko in štajersko.

Na pot sem se sama prvič podala oktobra 2016, in sicer od Slovenske vasi (Obrežje) do Trsta. Prehodila sem čudovitih 300 km. S seboj sem imela vodnik, romarsko listino, v kateri zbiraš žige in s tem tudi dokazuješ prehojeno pot, spisek o prenočiščih (to so večinoma župnišča) in seveda ogromen nahrbtnik, ki je bil dvakrat pretežak glede na mojo telesno težo in je zato dobil ime Monster. Na pot je dobro vzeti ležalko in spalno vrečo, saj se v določenih krajih prespi v veroučni učilnici.

Ko se odpraviš na pot, je dobro vedeti, v katerem kraju je trgovina, da kupiš dnevno zalogo, saj je pot zelo gozdna in odmaknjena od vseh trgovin. Kar se tiče toplega dnevnega obroka, pa sem enostavno imela srečo, saj so se dobri ljudje kar sami brez zadržkov ponudili, saj vedo, kakšna pot je speljana mimo njih, in romarja se vidi že od daleč. Na dan sem povprečno prehodila 30 km in tako je pot trajala dobrih deset dni. Vreme je bilo krasno in tudi če je bil kakšen dan dež, me sploh ni motilo oz. sem bila prav vesela svežih

kapljic. Oktobra je bilo že kar hladno in ljudje so že nosili bunde, tako da sem bila edina s kratkimi rokavi.

Po tako lepi izkušnji sem sama septembra 2017 prehodila še gorenjsko vejo, ki poteka od Ljubljane do Sv. Višarij (Italija). Pot je trajala pet dni in je bila dolga približno 150 km. Večinoma je speljana po kolesarski stezi in zato sem prav pogrešala dolenske in primorske visoke hribe.

Upam, da v letu 2018 prehodim tudi štajersko vejo, potem pa ... (ne upam povedati).

Na to pot se lahko poda vsakdo. Menim, da ni boljšega dopusta. Vredno je poskusiti, vsakemu toplo priporočam. Na spletni strani www.jakobova-pot.si dobite vse koristne napotke. Splača se! Počutje je fenomenalno. BUEN CAMINO!

OPERNI PEVEC ALJAŽ VESEL NA OBISKU V NAŠEM VRTCU

PRIPRAVILA: META HRIBAR

V četrtek, 1. 2. 2018, nas je v vrtcu obiskal g. Aljaž Vesel, ki živi v Švici in tam študira operno petje. Nekdanji varovanec našega vrtca in kasneje šole, na katerega smo zelo ponosni, se je prijazno odzval povabilu in tako popestril dogajanje ter prednostno nalogo vrtca z naslovom Glasba nam lepša svet.

Aljaž se je najprej oglasil v skupini Metuljčki, ki jo obiskuje njegov nečak Erazem. V igralnici so mu radovedni, nekoliko mlajši, vendar zelo pogumni malčki zastavili nekaj vprašanj. Zapeli so mu pesmico Kaj otroci delajo in ga nato odpeljali v dvorano šole. Tam so ga pričakovali še otroci drugih skupin. Tudi nekoliko starejši otroci so mu zastavljali vprašanja in eno bolj zanimivih je bilo, kaj najraje je. Seveda je Aljaž vsem z veseljem zaupal recept za tako čudovit glas. Otroke je med drugim zanimalo tudi, ali ga je kaj strah, ker ga gledamo in poslušamo. Na vsa vprašanja naših malih novinarjev je gost odgovarjal brez zadrege in z žarom v očeh. Še z večjim žarom nam je nato zapel nekaj pesmi in del opere v italijanščini. Odzivi otrok so bili različni, saj take glasbe in načina prepevanja mnogi od njih ne poznajo in so se z njim srečali prvič. Zagotovo je med vsemi požel tudi veliko občudovanja, ki si ga njegov talent, trdo delo in ljubezen do glasbe gotovo zaslužijo. Gosta smo spomnili še na otroške in ljudske pesmi, ki jih radi pojemo v vseh skupinah in jih je prepeval tudi sam, ko je bil še majhen. Zapeli smo jih z njegovo pomočjo in zvenele so naravnost čarobno.

Srečanje je bilo zelo prijetno, sproščeno in pristrčno, saj je Aljaža

veliko otrok povabilo kar domov na kavo. Žal se ne bo prav dolgo zadržal doma, saj ga čakajo pomembne obveznosti in koncerti v tujini, zato se vsem povabilom ni mogel odzvati. Zelo veseli in hvaležni smo mu, da je svoj dragoceni čas delil z nami in nam pomagal pričarati nekaj čarobnih, prav posebnih trenutkov. Zahvalili smo se mu v upanju, da se je med nami dobro počutil in se kmalu ponudi nova priložnost, da ga bomo lahko spet poslušali z velikim občudovanjem.

RAZIGRANI DECEMBER V VRTCU SODRAŽICA

PRIPRAVILA: TADEJA TOPOLNIK, POMOČNICA RAVNATELJICE

V Vrtcu Sodražica so se v decembru zvrstile številne dejavnosti, ki so popestrile vsakdan tako otrokom kot tudi staršem in zaposlenim.

Veseli december smo začeli z glasbenim nastopom dvanajstih otrok iz naših logov, ki obiskujejo Glasbeno šolo Ribnica. Tri mentorice iz Glasbene šole Ribnica, Ksenija Abramovič Grom, Pavla Lušin in Slavica Marinković, so nam 1. 12. pripravile pravo glasbeno poslastico za predšolske otroke. Najprej so nastopajoči

v spremstvu svojih mentoric obiskali najmlajše otroke iz skupine Mravljic in jim zaigrali nekaj ljudskih, predvsem pa otroških skladb, ki gredo dobro v ušesa in jih vsi dobro poznamo (npr. Na planincih, Mi se 'mamo radi, Ringa raja ...). Otroci so pozorno poslušali, en malček se je tako zživel, da je oprt na mizo, čeprav še ne zna hoditi, celo zaplesal. Po obisku pri naših najmlajših smo se preselili v staro telovadnico, kjer smo prisluhnili pravemu malemu koncertu, v katerem so naši otroci lahko slišali, kako zvenijo kitaro, tamburica, violina, flauta, klavir in harmonika. Ob zadnji skladbi Ringa raja so se pridružili številni otroški in odrasli glasovi, tako da je bilo res veselo.

V torek, 12. 12., je otroke vrtca obiskal dedek Mráz. Obdarovanje so z otroškim muzikalom Snežna pravljica popestrili otroci iz POŠ Sv. Gregor pod mentorstvom učiteljice Ane Porenta. Gledalci smo uživali ob ubranem petju otroških glasov ter prepričljivo od-

igranih prizorih. V nadaljevanju pa so otroci vrtca posamično pristopali k dedku Mráz, ki je vsakega izmed njih obdaril s sladkimi dobrotami.

Naslednji dan, v sredo, 13. 12., sta vzgojiteljica Nika Marneč in pomočnica vzgojiteljice Urška Rober Milavec skupaj z otroki pripravili kratek folklorni nastop na temo slovenskih pregovorov, ki sta jih vpletli v otroško igro. Nastopajoči so zelo usklajeno odplesali vse plesne ter prepričljivo in samozavestno odigrali prizor

prepira med dvema dečkoma za plesalko. Otroci iz vseh skupin, ki so sodelovali pri nastopu kot poslušalci, so se izkazali za zavzete poslušalce, tako da je morala pomočnica Urška po končanem nastopu zaigrati še nekaj skladbic izven programa.

V decembru so otroci z vzgojiteljicami in pomočnicami vzgojiteljic lahko tudi zaplesali, saj so nas najprej 14. 12. s svojim nastopom presenetili otroci, ki obiskujejo mažoretke pod vodstvom Klavdije Križ Potisk, 18. 12. pa še otroci, ki osvajajo svoje prve plesne korake pri plesni šoli Bolero pod mentorstvom Vanese Gostiša. Plesalci plesne šole Bolero so nastopili kar dvakrat, enkrat za otroke in drugič za starše v popoldanskem času.

Otroci iz skupine Levčki so svoje želje s pomočjo vzgojiteljice Dragice Lovšin in pomočnice Tilke Andoljšek prelili na papir in na Pošto Slovenije pisali pismo Božičku v upanju, da jih obdaruje tudi

RAZPIS ZA VPIS OTROK V VRTEC

PRI OŠ DR. IVAN PRIJATELJ SODRAŽICA ZA ŠOLSKO LETO 2018/2019

Starše in zakonite zastopnike otrok obveščamo, da OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica objavlja razpis za vpis predšolskih otrok v vrtec za šolsko leto 2018/2019 (vpis z dnem 1. 9. 2018).

Obrazci Vloga za vpis otroka v vrtec so na voljo v vrtcu, v tajništvu šole in na šolski ter vrščevski spletni strani pod rubriko Dokumenti/Obrazci.

Izpolnjene obrazce za vpis oddajte v tajništvo šole v času razpisa, tj. od 22. 2. 2018 do 31. 3. 2018.

V primeru, da bo prijavnica za sprejem otrok v vrtec z dnem 1. 9. 2018 več, kot je prostih mest v vrtcu, bo o sprejemu otrok odločala Komisija za sprejem otrok.

Staršem, ki ste vlogo za sprejem s 1. 9. 2018 oddali pred razpisom, vloge ni treba ponovno pošiljati.

Starši boste o sprejemu otroka v vrtec pisno obveščeni do konca junija 2018.

Dodatne informacije lahko dobite osebno v tajništvu šole in v enoti vrtca ali na telefonskih številkah: (01) 835 05 65 (vrtec) in (01) 835 05 50 (tajništvo šole).

ta dobri mož. Za pravljico idilo je poskrbela tudi knjižničarka Anica Mohar, ki nas je v decembru čisto prevzela s svojim doživetim pripovedovanjem pravljic.

Razigrani december smo 22. 12. v vrtcu zaključili s prazničnim kosilom. Vzgojiteljice in pomočnice so pripravile praznične pogrinjke, okrasile igralnice ter tako poskrbele za praznično vzdušje vsaka v svoji skupini.

Vsem, ki ste našim otrokom in zaposlenim v decembru pričarali čarobno vzdušje, se iskreno zahvaljujem ter vam želim, da bi v letu 2018 košček prazničnega vzdušja vsak dan nosili s seboj, saj tako polepšate dan najprej sebi, nato pa tudi vsem, s katerimi se vsakodnevno srečujete.

NA OŠ SODRAŽICA SMO PODELILI ŠOLSKE PREŠERNOVE NAGRADE

PIŠE: MAJDA KOVAČIČ CIMPERMAN, RAVNATELJICA

Na OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica smo se v sredo, 7. februarja, poklonili Prešernu in drugim kulturnim ustvarjalcem slovenske besede. Pripravili smo kulturno prireditev ob sodelovanju učencev šole, ki so pokazali svojo ustvarjalnost na glasbenem, besednem in dramskem področju. Večer je bil posvečen slovenski besedi in knjigam, ki nam bogatijo življenje. Posebno zbirko knjig smo prinesli na oder, da so nam misli, besede, pesmi in zgodbe iz njih obogatile tokratni kulturni večer. Sprehodili smo se od prvih besed v slovenščini izpred več kot tisoč let do Trubarjevega Abecednika, Jurčičevega Desetega brata in do ustvarjalcev najsodobnejših literarnih del.

Kulturni program prireditve so pripravili učenci predmetne stopnje pod mentorstvom Lucije Petelinšek, Tadeje Topolnik in Mojce Šilc, člani mladinskega pevskega zbora pod vodstvom Mojce Kramar Gorinšek in učenci naše šole, ki obiskujejo pouk v Glasbeni šoli Ribnica. Predstavili so se z več instrumenti: na flavti Eva Škulj pod mentorstvom Vanje Tomca in s harmonikarsko spremljavo mentorice Slavice Marinkovič, na flavti Janja Glavonjič pod mentorstvom Barbare Gorše, na kitari Ela Maxine Košir in Ajda Arko pod mentorstvom Pavle Lušin, na violini Iza Levstek, Maja Levstek in Lovro Kljun pod mentorstvom Ksenije Abramovič in na klavirju Eva Adamič pod mentorstvom Elene Metelko. Koordinatorici tokratne kulturne prireditve, Lucija Petelinšek in Katarina Valentič, sta poskrbeli za celotno podobo dogodka, na katerem so si domiselno sledile točke kulturnega programa z zvočnimi posnetki izbranih knjižnih besedil.

Na prireditvi smo že dvanajstič podelili šolske Prešernove nagrade. Priznanje šole in knjižno darilo učencem 9. razreda je znak zahvale za sodelovanje na šolskih in občinskih kulturnih prireditvah v času osnovnošolskega izobraževanja. Enajst devetošolcev je s svojo ustvarjalnostjo in aktivnim sodelovanjem na številnih kulturnih prireditvah pustilo bogat kulturni pečat šoli in kraju.

Šolsko Prešernovo nagrado 2018 so prejeli: Eva Barbara Adamič, Aljaž Adamič, Staša Arko, Karin Arko, Jurij Kočar, Ela Maxine Košir, Aneja Kavov, Zara Kordiš, Patricija Levstek, Alen Mohar in Lejla Okič.

Tudi v letošnjem šolskem letu je na šoli od septembra do februarja potekal tradicionalni likovni projekt. Letošnja tema šolskega projekta je bila Slovenske likovne umetnice. V okviru projekta so učenci likovno ustvarjali po predhodnem spoznavanju slovenskih likovnih umetnic. Sodelovali so učenci od 6. do 9. razreda. Podrobno so se seznanili z deli Marlenke Stupica, Marije Lucije Stupica, Anke Hribar Košmerl in

Metke Krašovec. Rdeča nit, ki teče skozi slikarsko poetiko naših umetnic, je iskanje lepote kot tistega ideala, ki se mu človek lahko približa. Ena izmed umetnic, Metka Krašovec, je zapisala, da je njena umetnost potovanje po subtilnem robu čutnih zaznav. S svojimi slikami išče tišino, ki zveni.

Tudi naši učenci so iskali lepoto v umetnosti skozi različne likovne tehnike. Učenci 6. razreda so poustvarjali ob ilustracijah Marlenke Stupica. Lotili so se izdelave izvirne risbe (brez šablonskih podob in z likovno spremenljivko velikosti). Učenci 7. razreda so poustvarjali ob ilustracijah Marije Lucije Stupica, in sicer v kakovostnem kontrastu in z zmanjševanjem barvne moči. Osmošolci so poustvarjali ob risbah Anke Hribar Košmerl. Lotili so se likovnega problema s prostorskimi ključi in grafično modelacijo. Učenci 9. razreda pa so poustvarjali ob slikarskih delih Metke Krašovec v linearni perspektivi. Ustvarjali so portret ženske.

Projekt sta vodili mentorici, profesorica za likovno umetnost Renata Tegelj Lesar in knjižničarka Jelka Dežman. Nastali

so enkratni likovni izdelki. Komisija jih je natančno pregledala in ocenila. Kriteriji za izbiro so bili izvirnost motiva, izvedba likovne tehnike ter uspešnost reševanja likovnega problema. Projekt se je zaključil s skupinsko razstavo izdelkov vseh učencev ob kulturnem prazniku v avli šole.

Nagrajenci letošnjega projekta, ki prejmejo priznanja in posebno nagrado (obisk kulturne prireditve), so:

iz 6. a razreda: David Adamič, Janja Glavonjič, Sara Grosar, Vid Kranjc, Maja Marolt, Vid Merhar, Luka Ogrinc, Aljaž Pakiž

iz 7. a razreda: Julija Adamič, Simon Bartol, Klara Debeljak, Lovro Kljun, Maja Levstek, Lara Mihelič, Sara Prijatelj, Maša Šijanec, Nejc Vetrlih

iz 8. a razreda: Nik Ambrožič, Rok Arko, Kristjan Gornik, Laura Hočevnar, Anej Kuhelj, Tanja Ogrinec, Ana Perušek, Ines Šega

iz 9. a razreda: Eva Barbara Adamič, Staša Arko, Aneja Kavov, Jurij Kočar, Zara Kordiš, Ela Maxine Košir, Patricija Levstek, Alen Mohar, Vid Petrič, Tilen Starčević

Z aktivnim sodelovanjem učencev v šolskem projektu smo odprli še eno okno v svet spoznavanja slovenske likovne umetnosti in bogatih umetniških poti ustvarjalk ter doživljanja umetnosti skozi sliko. Tudi v bodoče se bomo trudili, da bomo likovno ustvarjalnost in kulturo živeli in prenašali na mlade.

OBISK PTUJSKIH KURENTOV NA OSNOVNI ŠOLI SODRAŽICA

PIŠE: MAJDA KOVAČIČ CIMPERMAN, RAVNATELJICA

V petek, 9. 2. 2018, so našo šolo obiskali kurenti iz Društva generacije s Ptuja. Otroci vrtca iz starejših skupin, učenci matične in podružnične šole Sv. Gregor so se ob 10. uri zbrali pred glavnim vhodom matične šole in počakali na prihod ptujskih kurentov.

Gromko zvonjenje, ki se je zaslilo izza dvorane šole, je naznanjalo njihov veličastni prihod pred šolsko zgradbo. Vsem navzočim so se predstavili v sprevedu, s plesom in zvonjenjem kravjih zvoncev. Najmlajši otroci vrtca so obisk kurentov spremljali iz šolske avle in tako je bil zvok zvoncev nekoliko tišji, da jih ni bilo toliko strah.

Kurenti so bili do vseh zbranih otrok, učencev in zaposlenih zelo prijazni in so po sprevedu ter uvodnem plesu tudi sneli maske, tako da smo spoznali, kdo se skriva za

masko. Najmlajši med kurenti je bil dijak 1. letnika srednje strojne šole. V skupini je bila tudi predstavnica nežnejšega spola, dijakinja 4. letnika gimnazije. Na kratko so predstavili tudi svoja oblačila in značilno masko. Še posebej natančno so si otroci ogledali kurenta hudička, ki je izstopal po oblačilu in na glavi nosil drugačno masko.

Vesolja in navdušenja ob obisku kurentov ni manjkalo. Vsi otroci so se jih lahko dotaknili, si podrobneje ogledali njihova oblačila in maske ter pozvonili na zvonce. Tudi na naši šoli so kurenti v sklopu akcije obiskov po šolah zbirali robčke in v ta namen smo jim jih nekaj podarili. Vsak darovalec je lahko izbral kurenta, ki ga je obdaril ter mu zavezal robček na njegovo ježevko. Kurent pa mu je v zahvalo odplesal kratek

Zahvala

Osnovna šola dr. Ivan Prijatelj Sodražica se iskreno zahvaljuje članom Društva generacije s Ptuja, ki so obiskali učence šole in otroke vrtca.

Posebna zahvala tudi gospodu Cvetu Marinšku, predsedniku Pustnega društva Goriča vas, da je na našo šolo pripeljal v goste kurente iz Društva generacije s Ptuja.

Majda Kovačič Cimperman,
ravnateljica OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica

ples in močno zvonil.

Obisk kurentov je bila dobrodošla predpustna popestritev zimskega dogajanja za otroke vrtca in učence šole.

NA POMOČ, OTROCI (TUDI) GRIZEJO!

PRIPRAVILA: TINA ZOBEC PIRNAT, UNIV. DIPL. PED. IN VZGOJITELJICA PREDŠOLSКИH OTROK

Ste že kdaj na svojem malčku opazili sledove otroških zob, okrog katerih se je bohotila veličastna modrica? Morda ste svojega otroka, ko je ugriznil nekoga drugega, opazili sami ali pa vam je o tem povedala vzgojiteljica, ko ste ga nič hudega sluteč prišli iskat v vrtec.

Otrokovo grizenje je lahko velik problem, s katerim se morajo soočiti mnogi starši. Starši otroka, ki je bil poškodovan, so pogosto jezni in užaljeni, starši otroka, ki grize, pa se čutijo osramočene, nesposobne in frustrirane.

Naloga staršev je, da vedenje odločno preprečujejo in so dosledni pri ukrepanju, saj je grizenje družbeno nezaželeno, neprijetno in zaskrbljujoče tako za starše kot za otroka – tistega, ki grize, in tistega, ki je žrtev grizenja. Vsekakor je to znak, da otrok pri prehodu skozi razvojno obdobje potrebuje našo pomoč.

Grizenje med prvim in drugim letom starosti je pogosta vedenjska težava, ki pa se lahko pojavlja tudi pri starejših otrocih. Grizenje je agresivno vedenje, podobno pretepanju, vendar je mnogo bolj nevarno. Majhni otroci imajo namreč močnejše čeljustne mišice kot pa mišice v rokah, zato so lahko posledice bolj resne. Poleg tega se lahko ugriz zgodi izredno hitro in niti ni časa za ustrezno reakcijo s strani odraslega, s katero bi lahko ugriz preprečili.

Ko malček koga ugrizne, se odrasla oseba ne sme pustiti zmešati, ampak se mora kar najhitreje odzvati. Otroka nikoli ne smete ugrizniti ali udariti nazaj, saj bi ga tako učili, da je agresivno vedenje sprejemljivo. Jasno mu morate dati vedeti, da takšnega početja ne odobravate.

Otroci lahko torej ugriznejo iz različnih vzrokov in v različnih okoliščinah. Če želimo nadzorovati njihovo vedenje, moramo najprej vedeti, zakaj do njega sploh pride.

Dojenčki in malčki v obdobju od 1. do 3. leta starosti spoznavajo svet okoli sebe z dotikanjem, vonjanjem, poslušanjem in okušanjem. Stvari, igrače, ki jih zanimajo, ponavadi nesejo v usta in jih tako raziščejo. Takšno vedenje je popolnoma normalno in ga ne smemo preprečevati (razen če gre za predmete, ki bi bili lahko otroku nevarni!). In ker majhni otroci še ne razumejo dobro razlike med neškodljivim »glodanjem« predmetov in grizenjem, se lahko zgodi prvi neprijetni ugriz.

Grizenje se lahko pojavi tudi v obdobju rasti zobkov (med 4. in 7. mesecem starosti). Otečene dlesni so zelo neprijetne in boleče. Včasih otrokom zvečenju predmetov ali grizenje odrasle osebe prinaša olajšanje in omili bolečino. Tudi otrok te starosti še ne razlikuje med pravo osebo in predmetom, zato se ne zaveda, da z grizenjem povzroča bolečino.

Otroci so zelo radovedni pri raziskovanju tega, kaj se zgodi, če npr. vržejo igračo iz vozička in ugotovijo, da je padla na tla. Kadar nekoga ugriznejo, ugotovijo, da ta burno reagira, zakriči ... Pri grizenju se torej otrok uči, kako so povezani vzroki in posledice. Kljub temu da je grizenje v tej obliki tudi način učenja, mu moramo dati jasno vedeti, da takšno vedenje ni sprejemljivo. Starejši malčki včasih ugriznejo zato, da si pridobijo pozornost. Ko se otroci znajdejo v položaju, v katerem prejmejo premalo pozitivne pozornosti, ugriznejo zato, da jih drugi (npr. starši, vzgojitelji) opazijo. Z ugrizom zelo hitro pridejo v središče pozornosti odraslega – in to jim ugaja. Starejši malčki uživajo tudi v posnemanju drugih. Ko opazujejo druge in jih pozneje posnemajo, se veliko naučijo. Včasih vidijo, kako grizejo drugi otroci, zato se začnejo tako vesti tudi sami. Takrat je pomembno, da jim takoj pokažemo, da je takšno vedenje nedovoljeno in neprimerno. Otroci si želijo biti čim bolj samostojni. Ponosni so, kadar jim kakšna stvar dobro uspe. Pogosto uporabljajo besede »moj«, »moje« in »sam bom«. Grizenje jim omogoča dober in hiter nadzor nad drugimi. Če se otrok npr. želi igrati sam, drugega otroka ugrizne in se ga tako »znebi«. V obdobju odraščanja otroci doživljajo veliko frustracij, saj je odraščanje zelo zahtevno.

Že v prvih letih življenja se morajo ogromno naučiti, usvojiti veliko motoričnih, socialnih spretnosti, se podrežati pravilom ... Prav tako še nimajo dobrega nadzora nad svojim telesom. Ker se slabše govorno izražajo, svojo jezo, razočaranje, zahteve včasih izrazijo tako, da se vedejo agresivno in zato lahko koga udarijo, ugriznejo ... Otrok lahko ugrizne tudi zato, ker je utrujen ali lačen. Grizenje pa je lahko tudi posledica stresnih dogodkov (smrt v družini, prihod novega člana, ločitev, selitev itd.), ki jih je otrok doživel. Grizenje je lahko reakcija na te stresne dogodke in otroku omogoča, da sprost napetost ter tako izrazi svoja čustva.

KAJ LAHKO NAREDITE

Če je otrok, ki grize, vključen v vrtec, je zelo pomembno, da otrokovi starši sodelujete z vzgojitelji. Otrokovi vzgojitelji se bodo pogovorili z vami in vam pojasnili, zakaj se grizenje pojavi in kako ga lahko preprečite.

Nekateri strokovnjaki priporočajo, da starši in vzgojitelji ob grizenju uporabijo t. i. »metodo kdo, kaj, kdaj, kje in kako«. S tem boste dobili boljši vpogled v to, zakaj je otrok nekoga sploh ugriznil, kje se je to zgodilo, kaj se je zgodilo pred tem (kaj je sprožilo reakcijo grizenja), kako se je položaj razpletel ... Otroka morate zato podrobno opazovati.

Če ugotovite, da je grizenje posledica raziskovanja in rasti zob, mu daste krpo ali gumijast obroč, ki ga bo lahko žvečil. Če otrok grize zaradi želje po pozornosti, mu morate omogočiti, da se bo počutil sprejetega in opaženega. Z njim skušajte preživeti več časa, še posebej takrat, ko je njegovo vedenje pozitivno in zaželeno. Vedno pa je najpomembnejše, da pozornost dobi žrtev ugriza in ne tisti, ki grize. To je najbolj jasno in učinkovito sporočilo, da grizenje ni način za pridobivanje pozornosti.

Kadar otrok grize v obrambi, mu pokažite, kako se lahko brani z besedami ali določenimi znaki (npr. dvignjena roka). Lahko si izbere določene fraze, ki drugega opozarjajo, naj mu ne poskuša storiti nič žalega, lahko rahlo privzdigne glas, a pri tem pazite, da to ne privede do grdega govorjenja. Otrok mora naučiti sprejemljivega, nadomestnega vedenja. Ko ugrizne, mu z glasom in izrazom obraza pokažite in povejte, da je takšno vedenje nesprejemljivo. Glas mora biti odločen, gledati ga morate v oči. Otrok, ki je ugriznil, lahko tudi motivirate, da vam pomaga poskrbeti za poškodovanega otroka in ga pomiriti. Tako spodbujate empatijo in vživljanje v perspektivo drugega.

Če otrok doživlja stres zaradi posebnih dogodkov v družini ali vrtcu, se morate odrasli potruditi, da bo njegov vsakdan kljub temu čim bolj normalen. Imeti mora občutek, da ga podpirate in sprejemate. Otrok lahko svojo napetost zaradi različnih stresnih dogodkov sprost tudi pri igri (npr. pri stiskanju in oblikovanju plastelina, gline, pri igri v vodi). Če gre za posebno boleče dogodke (npr. ločitev staršev), bo potreboval veliko potrpljenja in ljubezni, morda celo strokovno pomoč. Kadar se otrok razjezi in izgubi nadzor nad

svojim vedenjem, koristi tudi nekaj trenutkov »izolacije«. V tem času se pomiri, z njim se lahko umirjeno pogovorite o njegovem vedenju. Tudi ko je otrok izoliran oz. ko rečete, da ima »time out«, morate poskrbeti za njegovo varnost. Majhnega otroka ne smete nikoli pustiti samega v prostoru, kjer se lahko poškoduje. Primeren kraj za izolacijo je lahko tudi druga stran sobe. Naloga staršev in vzgojiteljev je, da postanete občutljivi za položaje, v katerih bi lahko otrok ugriznil. Skrbno ga je treba opazovati in preprečiti morebitne okoliščine, v katerih ugrizne. Kadar je mogoče, bodite v njegovi bližini, da lahko v primeru neljubega pripetljaja hitro posredujete in ga na kraju samem opozorite. Poskusite ugotoviti, v kakšnih okoliščinah grize, kdo je največkrat tisti, ki mora ugriz prestreči, in bodite v teh situacijah še posebej pozorni. Otrok zaposlite z določenimi aktivnostmi, ki naj bodo prilagojene njegovemu razvoju. Te naj ne bodo predolge, predvsem pa naj jih bo več. Priporočljivo je, da mu daste na voljo material, ki nudi ugodje in sprošča napetost.

Vedeti morate, da je grizenje problem, ki z razvojem navadno izzveni. Otroci večinoma nehajo gristi, ko so njihove jezikovne sposobnosti bolj razvite. Tedaj lahko svojo jezo in frustriranost izrazijo tudi z besedami. Če se grizenje kljub vašim intervencijam in trudu nadaljuje, bo morda v zvezi s tem vedenjem potrebna strokovna pomoč. Strokovnjak bo pomagal odkriti vzrok grizenja in odpraviti to vedenje.

Viri:

<http://www.bibaleze.si/clanek/rubrika/malcek/moj-otrok-grize.html>
<https://med.over.net/forum5/viewtopic.php?t=1146203>

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE ŠOLNIN ZA DVIG IZOBRAZBENE RAVNI I.

Sklad je 23. 6. 2017 na svoji spletni strani in v Uradnem listu RS št. 31/17 objavil javni razpis za sofinanciranje šolnin za dvig izobrazbene ravni. Namen javnega razpisa je povečati vključenost v vseživljenjsko učenje (VŽU) ter izboljšati kompetence, ki jih odrasli potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi.

Skupna vrednost razpoložljivih sredstev je 6.675.453,74 evra.

Posamezni prijavitelj je lahko upravičen do sofinanciranja šolnine do največ 2.500,00 evra.

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje stroškov izobraževanja posameznikom:

- ki so pred programom, za katerega uveljavljajo šolnino na tem javnem razpisu, imeli zaključeno največ srednjo poklicno izobrazbo ali manj;
- ki bodo pred oddajo vloge zaključili izobraževalni program (do 31. 8. 2018);
- ki so poravnali šolnino med 1. 1. 2014 in 31. 8. 2018:
  - za programe od a. do g. za šolska leta od 2014/2015 do 2017/2018,
  - za programe od h. do i., razpisane za obdobje od leta 2014 do 2018.

Prijavni obrazec in druge informacije so dostopni na www.sklad-kadri.si.

ŠEDRŽANKE NA OBISKU

Maticova povanca

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: ŠTEFKA JORAS

Težko bi v naši okolici našli človeka, ki ne bi vedel, kje je Maticova etno hiša v Ravnem Dolu. Poleg etnografskega muzeja s tem imenom, ki ga je v nekdanjem skednju skrbno uredil Ivan Šega, stoji desno od njega stara Maticova hiša, levo pa novi dom družine Šega. Marinka, srce tega doma, skromna, prijazna in željna novih znanj, nas je sprejela v svojo kuhinjo, kjer pogosto ustvarja različne jedi. Njen prvi dom je bil v Dolenjih Lazih. Očeta je izgubila v vojni, pred svojim rojstvom. Mama, mlada vdova, je s svojo deklenco kar osem let skrbela za kmetijo. Nato se je poročila v Žlebič k »Roknim«. V novem domu je Marinka dobila še sestro in dva brata. Z njimi je še danes tesno povezana. Sledila so leta šolanja, ustvarjanje družine, služba. Do upokojitve je živela v Ljubljani, nato sta se z možem preselila v Ravni Dol.

Marinka se ne brani novih receptov, spremelja literaturo o zdravi prehrani in jo tudi

pripravlja. Rada posega po domačih pridelkih in samoniklih rastlinah. Pozorna je do starih tradicionalnih jedi, jim sledi ter jih tudi kuha. Redno peče poprtnik za božično -novoletne praznike. Lani ga je spekla za državno razstavo in prejela srebrno priznanje. Letos je njen poprtnik krasil tudi našo, občinsko razstavo. Svojo družino in goste rada postreže s sladico, imenovano povanca. Ta beseda je po mnenju strokovnjakov za slovenski jezik najbrž izšla iz besede povitica, morda povaljanka, ki se je z lokalnim narečjem preimenovala v povanco. Recept zanjo se prenaša iz roda v rod in po ustnem izročilu seže prav do prababice Marinkinega moža Ivana. Če bi obstajali zapisi, verjetno še dlje. Iz Slemen, natančno s pristave na Pugledu, je prababica prenesla recept v Gorenje Laze, kamor se je primožila. Od tu pa ga je njena hči, Ivanova stara mati Mica, prinesla v Ravni Dol, kamor je prišla za »ta mlado«. In tu se povanca peče še danes. Sprva je imela

ta jed skromen nadev, ki pa se je v desetletjih izboljševal. Ta, ki ga uporablja Marinka danes, se pri hiši ohranja že več kot 50 let. Sladica si je upravičeno pridobila hišno ime: Maticova povanca. V času, ko je bila na Maticovi domačiji gospodinja še stara mati Mica, so povanco kot boljšo ali najboljšo jed pripravljali ob žegnanjih, za veliko mašo pri Novi Štifti. Takrat je praznovala tudi svoj god in se je zato doma zbrala vsa družina, ki je bila čez leto raztepena daleč po svetu. Sedanja gospodinja jo speče predvsem za poobede k enolončnicam. Za povanco ne skriva recepta. Pred vami je in ne odlašajte s peko!

Maticova povanca

MARINKA ŠEGA, RAVNI DOL

POTREBUJEMO:

ZA TESTO

40 dag moke
1 dl olja
2 dl mlačne vode
sol

ZA NADEV

40 dag starega kruha
40 dag rozin
rum
3 jajca
500 ml sladke smetane
10 dag sladkorja
1 vanilin sladkor

ZA PREMAZ

rezina masla

PRIPRAVA:

- Star kruh narežemo na kocke, stepemo jajca, smetano, sladkor in vanilin sladkor. S tem prelijemo kruh in namakamo čez noč, da se sestavine dobro premešajo in kruh napoji. Prav tako pustimo stati čez noč v rumu namočene rozine.
- Iz moke, olja in vode zamesimo vlečeno testo, ki naj počiva vsaj pol ure.
- Testo na začetku malo razvaljamo, pokapamo s stopljenim maslom in razvlečemo na želeno velikost. Na dve tretjini površine nanese nadev, potresemo z rozinami in zvijemo.
- Pekač namažemo z maslom, položimo vanj zavitek in pečemo v pečici, ogreti na 200 °C, eno uro.

NASVET: Povanca je sladica, ki jo pripravljamo k različnim enolončnicam.

DANICA BENČINA – MOJSTRICA PLETARSKÉ OBRTI

PIŠE: CVETKA VESEL, FOTO: MIHA BENČINA

Z Danico se pozna že dolgo, že od takrat, ko sva bili obe zaposleni na naši šoli. Danica je bila varuška v vrtcu, jaz pa sem prihajala tja po svoja otroka. Z vzgojiteljico Marijo sta znali otrokom pričarati prijazno in prijetno vzdušje v sicer turobnem prostoru v kleti šole. Že takrat sva ustvarili pristen medsebojni odnos. Čeprav so jo pota življenja kasneje odpeljala drugam, sva ob srečanjih vedno poklepetali, najpogosteje o svojih otrocih.

Tudi pred kratkim, ko sva se načrtno srečali, se je pogovor najprej zasukal k Danicini družini. Na vidnem mestu v kuhinji je postavljena slika njenega moža Antona. »Te dni mineva deset let, kar je umrl,« je rekla ob pogledu na moževo sliko. Prepričana sem, da v teh desetih letih ni minil niti en dan, da se ga ne bi spomnila, da ga ne bi pogrešala. Obraz se ji je razvedril, ko je pogovor preusmerila na svoje otroke in vnuke. »Uživala sem kot mama treh sinov, sedaj so tudi vnuki moja radost in neizmerna sreča. Kje so časi, ko so se vrteli okoli mene. Tudi vnuki že odraščajo in imajo svoje zadolžitve. Saj me pogosto obiščejo in radi pridejo, toda ni več tistega neposrednega stika kot takrat, ko so bili majhni.« Ve, da je to normalen tok življenja, toda vseeno občuti nostalgijo po tistih časih.

Danica je že od otroštva navezana na dom in družino. Tudi njena mama Neža je ostala na domu svojih staršev – Gorševih iz Podgore v Zamostcu. Njen oče Anton Bregar, doma s Krke, se je sem priženil. Bivali so v pravljici hiši na pobočju

pod Travno goro. Zgrajena je bila iz brun, z majhnimi okni, na katerih so vedno cvetele rože. Danica je bila tretji, najmlajši otrok v družini. Starejši brat Tone in sestra Zinka sta nadaljevala šolanje, njej je bilo namenjeno, da bo ostala doma. Držala se je mame, ki je s pletenjem in prodajo izdelkov, narejenih iz vrbovih šib, poskrbela za lažje preživetje družine. Pletarska obrt je zahtevno delo, za katerega je potrebno veliko znanja, spretnosti in smisla za oblikovanje izdelka. V Cvarovi hiši v Zamostcu je bila leta 1933 zato organizirana pletarska šola, ki jo je vodil učitelj Alojzij Prah s Ptuja. V Podgori so se takrat s pletarstvom ukvarjale tri družine. Njihovi izdelki so po tehnični obdelavi daleč prekašali izdelke od drugod in ni jih bilo težko prodati.

Mama je tudi Danico že zelo zgodaj naučila osnov pletarstva in jo ta dejavnost kot rdeča nit spremlja vse življenje. Njeni spretni prsti so se hitro naučili pravilno ovijati, zategovati in usmerjati vrbove šibe, da so nastajali preprosti pleteni izdelki. Z leti, s prakso, vztrajnostjo in veseljem do dela je postala prava mojstrica te obrti. Toda s to dejavnostjo se ni dalo preživeti, delovno dobo si je nabirala drugje. Prišlo je celo obdobje, ko ni bilo nobenega zanimanja za tovrstne izdelke. Pletarsko obrt so v naši dolini skoraj opustili in kazalo je, da bo šla v pozabo. Nekatere učiteljice pa so že takrat želele, da bi njihovi učenci spoznali vsaj delček naše bogate kulturne dediščine. Učence so pripeljale k Danici na tehnični dan, kjer so pletli košarice. Prišli so učenci s Škofljice,

iz Dobrepolja, Ljubljane, celo z Bleda.

Preobrat se je zgodil pred osmimi leti z odprtjem Rokodelskega centra v Ribnici. Danica se je kot odlično usposobljena pletarka takoj aktivno vključila v delo na centru. Vesela je, da svoje bogato znanje in izkušnje lahko prenaša dalje. Vodi pletarsko šolo in je mentorica na številnih pletarskih tečajih. Pletarska šola je vsa ta leta dobro obiskana, vanjo se vpisujejo ljudje iz vse Slovenije. Za izdelke uporabljajo vrbovo šibje in lesko. Naučijo se poiskati in pripraviti material za pletenje in izdelati končne izdelke, od košar, cekarjev do zelo priljubljene holandarice. Osrečuje jo, da svoje pletarsko znanje prenaša naprej.

Danica je ostala skromna, kot je bila vedno: »Želim si zdravja. Veliko mi pomenijo prijazna beseda, nasmeh in sposobnost, da sprejemam življenje z vsem, kar mi ponuja.«

NAŠA DRUŽENJA

PIŠE: ANA MODIC, FOTO: ŠTEFKA JORAS

Smo kolektiv upokojenih učiteljev OŠ Sodražica. Upokojevali smo se v razdobju nekaj let. Od dvanajstih nas je ostalo še deset. Najprej smo se dobivali ob rojstnih dnevih na domu slavljenca, kasneje smo se srečevali v bližnjem lokalju na pici. Na pici se še dobivamo, najlepše pa je ob praznovanju življenjskih jubilejev. Jubilant nas povabi na slavnostno večerjo, povabljeni kolegi pa mu kupimo darilo po njegovi izbiri, izročimo šopek rož in čestitko z našimi željami. Neformalna druženja bivših sodelavcev potekajo že 16 let.

Na praznovanju življenjskega jubileja smo se družili tudi 1. decembra 2017, ko je naša najstarejša kolegica Anica Drobnič praznovala 80 let. V prijetnem okolju gostilne Urška v Zamostcu smo se ob dobri hrani in pijači, v prijetnem pogovoru, ob izrekanju čestitk in lepih želja zadržali dobre tri ure. Vse nas je presenetil slučajni gostilniški gost, ki je s harmoniko pristopil k našemu omizju in zaigral in zapel pesem za slavljenko. Presenetila pa nas je tudi slavljenka

Anica, ki nas je obdarila s kamenčki z morske obale in prebrala svoje misli o ovirah na naših poteh, o brušenju človekove narave, o tem, kako so naša pota podobna poti teh drobnih kamenčkov in kako moramo iti samo naprej in se ne ozirati nazaj.

Veselimo se teh druženj, saj nam lepšajo življenje.

PREDPRAZNIČNI DOGODKI V DECEMBRU IN POGLED V NOVO LETO V DRUŠTVU UPOKOJENCEV

PRIPRAVILA: CVETKA VESEL

BOŽIČNO-NOVOLETNA VOŠČILA NAŠIM ČLANICAM IN ČLANOM TER STAREJŠIM OBČANOM

Priprave na vesele in prijetne praznične dni so se iz novembra nadaljevale v december. Lično izdelane voščilnice smo našim članicam in članom v glavnem izročali osebno. Na domu smo obiskali tudi druge starejše in bolne občane. Prijazen pozdrav, topel stisk roke, nasmeh in lepa beseda marsikomu veliko pomenijo.

Obiskali smo vse naše občane, ki bivajo v domovih za starejše. Največ jih jesen življenja preživlja v Ribnici, kjer jih pogosto obiskujemo tudi med letom. Bili smo še v Kočevju, Loškem Potoku, Cerknici in Črnomlju. Na obiskih nas spreletavajo misli: malo, veliko premalo časa si vzamemo za sočloveka, prijatelja, sorodnika. Čas tako hitro odmerja trenutke našega življenja. Ustavimo se, naredimo korak k človeku, ki je osamljen, morda v stiski, potrebuje pomoč, pogovor. Posebno v prazničnih dnevih.

KRAŠENJE SMREČIC IN IZDELAVA IKEBAN

Za ogled v javnosti smo okrasili kar tri smrečice. Prva je bila razstavljen v Kulturno-turističnem centru v Loškem Potoku in okrašena s kvačkanih krogli različnih barv in velikosti. Druga je krasila prostor z razstavljenimi poprtniki v Sodražici, na njej pa so se bleščale kvačkane snežinke. Okraske zanjo so izdelale naše kvačkarice. Tretja smreka s pisanimi okraski bombončkov in čokolad je skupaj z drugimi krasila naš trg.

V delavnici Večgeneracijskega centra Skupaj v Sodražici smo ustvarjali novoletne ikebane. Uporabili smo naravne materiale iz našega gozda, gobico in nekaj preprostih okraskov. Udeleženke smo odšle domov z unikatnim izdelkom, ki je poživil naš dom ali grob svojcev na pokopališču.

Zahvala

Prostovoljke v projektu Starejši za starejše pri Društvu upokojencev Sodražica se Občini Sodražica in gospodu županu Blažu Milavcu zahvaljujemo za novoletno darilo.

Veseli smo vašega darila, še bolj pa nas veseli, da poznate pomen našega dela in ga cenite. Trudili se bomo še naprej.

Za prostovoljke SzS Milka Gornik,
predsednica DU

ŠTEFANOVANJE

Družabno srečanje na štefanovo je tradicija. V prijetnem okolju gostilne Urška v Zamostcu se nas je tokrat zbralo okroglo 60. Čeprav je to druženje upokojencev, je bila starostna razlika med udeleženci več kot 30 let. Tu so bili mlade šestdesetletnice in enaindevetdesetletnik skupaj z nekaj dekleti in fanti, ki so blizu 90. jubileju. V dobrem razpoloženju smo bili vsi mladi, nihče ni pomislil, kaj ga boli, kje ga boli ... Naši Olga in Milka sta tudi tokrat poskrbeli za družabne igre, ki so nasmejale vse prisotne.

Prvič so se letos nenačrtovano predstavili skriti pevski talenti. Najprej se je opogumil Miro in ob spremljavi harmonike zapel čustveno pesem o mami, sledil mu je Mirko, ki se je v pesmi malo ponorčeval iz tegob starosti. Oba pa sta pokazala izredno pevsko nadarjenost. Mirko in Angelca sta potem še skupaj zapela nekaj božičnih pesmi. Dekleta, ki hodijo k telovadbi, so zaplesala »račke«. To je bila predstava Upokojenci imajo talent.

Božiček je bil zelo radodaren, vsi smo bili obdarovani. Naši predsednici Milki je uspelo zbrati dovolj praktičnih daril za vse. Iz lokalnega okolja so darovali: Frizerstvo Brigita, Bistro Ž, Mesarija Arko, bar Majolka in gostilna Pri Lukatu. Iz Kočevja pa so bili radodarni pri Krošnjarju in Sitomatu. Hvala vsem za vaše darove.

Vse članice in člani Društva upokojencev vabljeni na redni OBČNI ZBOR, ki bo v soboto, 17. 3. 2018, ob 15. uri v dvorani OŠ Sodražica.

NAČRT DELA V ZIMSKEM IN SPOMLADANSKEM ČASU

- Vsako sredo poteka tečaj kvačkanja.
- Lahko sodelujete pri kvačkanju in pletenju copatk za novorojenčke.
- V petek, 9. marca 2018, bomo v sodelovanju z osnovno šolo pripravili proslavo ob dnevu žensk in v počastitev materinskega dneva.
- V pomladnih mesecih bodo tekmovanja v športnih igrah upokojencev Pokrajinske zveze Dolenjske in Bele krajine.
- V marcu se bo ob torkih nadaljevala energijska vadba pri društvu ZDRAV.si.

GLASBENA SKUPINA ALIAS

PIŠE: JASNA JANEŽ

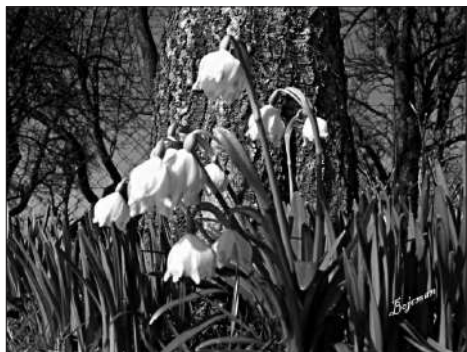
Sprostitev, zabava, same super punce, smeh. To je le nekaj asociacij na Alias, ki so jih zapisale njene članice. Mladinska glasbena skupina Alias pod vodstvom Mance Rot deluje od leta 2011. Redno poje pri svetih mašah, na porokah, nastopala pa je tudi na festivalu sodobne krščanske glasbe, Tržnem dnevu in Mineštri. Decembra 2016 je imela svoj prvi božično-novoletni koncert.

Število članov ves čas variira, povprečje pa je okoli deset. Na nastopih se jim pridružijo še instrumentalisti, ki petje popestrijo s kitaro, klavirjem in kahonom. Večina pevk pravi, da v zboru sodelujejo zaradi veselja do petja, dobre družbe, sprostitve, nastopov, dobrih odzivov poslušalcev in seveda vodje. Ta pove: »V zboru je po-

sebna energija, ki jo čutimo vsi, ki pridemo na vaje ali nastop. Kot zborovodja se trudim čim več svojega glasbenega znanja prenesti na zbor, da bi glasbo izvajale čim bolj kakovostno. Pevke smo v vseh letih delovanja pridobile veliko izkušenj, ki nas ženejo k nadaljnjemu prepevanju in druženju. Dekleta, ki so del zbora, so super družba, v kateri se tudi sama dobro počutim.« Punce pogrešajo stalni »bend« in še kakšen moški glas. V lepem spominu je večini ostal adventni koncert, ki je bil v soju lučk še bolj čaroben. V prihodnosti si želijo več takih koncertov, izlet, pevski vikend ali nastop na reviji pevskih zborov. Vesele bi bile, če bi se jim pridružil še kakšen glas. Zato pravi: »Pridi in se prepusti, da te petje popelje na lepše. Ne bo ti žal!«

DRAGA KULTURA!

PIŠE: L. K.

Kje si in kam greš? Rada bi stopila na tvojo pot, da bi hodili skupaj, da bi se lahko zgledovala po tebi, pa te tako redkokdaj srečam v vsakdanjem življenju.

Iščem te med kulturniki, ki nosijo tvoje ime, pa sem večkrat razočarana, iščem te v medijih vseh vrst, pa v govornih in tiskani besedi, in tudi tam zatajiš. Tudi med izobra-

ženimi ljudmi, v hramu naše demokracije, te pogosto pogrešam. Včasih se mi zdi, da gledam in poslušam kakšen resničnostni »šov med dvema ognjema«, ki ne prinaša nobenih sadov, le izgubo časa in davkoplačevalskega denarja.

Tudi med mladimi te zelo pogrešam, draga kultura, kar pa je še bolj zaskrbljujoče.

Še največkrat si prisotna med starejšimi in preprostimi ljudmi z zdravo kmečko pametjo. Kulturno besedo, glasbo in sliko pogosto srečam v katoliških medijih in ustanovah, ki so žal v naši »napredni« družbi tako zelo zasovražene, namesto da bi se od njih kaj naučili.

Kaj pa doma in v šoli? Zdi se mi, da je danes »kulturno« bati se lastnih otrok doma in v šoli ter dopustiti, da oni vzgajajo nas oz. jim dopustiti in dati vse, kar si želijo, ker po njihovem mnenju tako delajo vsi.

In kakšni so rezultati? Polnijo se prevzgojni zavodi, manjka celo izobraženih kadrov za novodobno vzgojo, prepolni so tudi zapori, saj načrtujejo gradnjo novih. Mnogi starši obupujejo in ne vidijo izhoda iz težav ter iščejo pomoč terapevtov pri vzgoji. Širijo se različne vrste odvisnosti, ki hromijo mlade ljudi, namesto da bi se pripravljali na odgovorno življenje in ga živeli v polnosti. Kako jim pomagati?

Dokler se v naši državi tudi odgovorni ne bodo začeli spraševati, kje so vzroki za »nekulturno« bivanje v družini in družbi, in dokler ne bodo česa postorili na tem področju, do takrat se bodo kopičile težave v naši družbi. Med drugim nas bodo oblastniki lahko prepričali le s svojimi dobrimi, kulturnimi zgledi in odgovornim, poštenim delom na različnih področjih, ne pa s kopico zakonskih določil, ki jih na žalost prav oni največkrat prvi kršijo in za to celo nič ne odgovarjajo. Ali se komu zdi, da je tako prav in kulturno?

Morda bi tudi danes potrebovali preizkušen don Boskov preventivni vzgojni sistem, pa ne le za mlade, tudi za starejše.

Pa srečno pot, draga kultura!

IVAN ŠEGA SE PREDSTAVI NA MIRNI

PIŠE: ANA MODIC

Dogodek se je zgodil že jeseni 2017, ampak o njem pišem šele danes, v mesecu slovenskega kulturnega praznika. In ker je bilo vse dogajanje tistega novembra dne v znamenju kulture, se lahko uvrsti v čas, ko še posebej govorimo o kulturi, takšni in drugačni, in ko ustvarjalce na področju kulture tudi počastimo ali celo nagradimo.

Ivan Šega in njegova žena Marinka sta me povabila na literarni večer, ki so ga pripravili DU Mirna, sekcija literatov Vezi in Občina Mirna. Rada poslušam lepo govorjeno besedo, recitacije in deklamacije, rada poslušam slovensko zborovsko pesem in sem se zato z veseljem odzvala njenemu vabilu. V večernih urah smo prispeli na Mirno.

Mirnčani imajo lep kulturni dom, ki stoji nasproti tovarne Mirna, na vznožju poseljene vzpetine. Ivanov znanec nas je prijazno sprejel, voditeljica prireditve pa nas je popeljala v dvorano in nam določila sedeže v prvi vrsti. Kulturni dom je namenjen samo kulturnim prireditvam in teh imajo na Mirni kar nekaj. Moto celotne prireditve je bil Šepet jeseni 2017. Dvorana se je hitro polnila in vsakega obiskovalca je na stolu pričakal programski list prireditve. Na sprednji strani je bil naveden vrstni red sodelujočih, na zadnji strani pa je bila zahvala donatorjem, ki so bili tudi poimenovani.

V programu so sodelovale različne starostne skupine literatov in pevcev. Prvič se je predstavila moška skupina Pet škorcev z Mirne. Petje ljudskih pesmi je spremljala harmonika. Predstavili so se še dramska skupina OŠ Mirna, učenci Glasbene šole Trebnje, operna solistka Aleksandra Matan, otroška plesna skupina OŠ Mirna, mešani pevski zbor DU Mirna. Dva mladince sta pripravila recital pesmi, ki jih je napisala njihova že preminula občanka in literatka Rozalija Pelpelnak. Program je povezoval odrasel napovedovalec, ki je poskrbel tudi za osvetlitev in ozvočenje. Osrednji

SLOVO STAREMU IN POZDRAV NOVEMU LETU – LETU EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE

PIŠE: ŠTEFKA JORAS, FOTO: PETRA MARN IN ŠTEFKA JORAS

V tednu pred božično-novoletnimi prazniki, ko je bila Sodražica že praznično razsvetljena, je Turistično društvo Sodražica v sodelovanju z Občino Sodražica pripravilo prireditev Prižig božičnega ognja. Obiskovalce so v parku pričakali jaslice, adventni venec in okrašene smrečice. Okraske iz recikliranih in naravnih materialov so pripravili šolarji, Šedržanke in upokojsko društvo. Osrednji prostor je dopolnjevala košata smreka, prekrita s stoterimi lučkami. Čez cesto je v kovinskih ognjiščih gorel ogenj in pričaral prijetno vzdušje. Tu so se obiskovalci lahko pogreli, si privoščili toplo pijačo,

na stojnici Šedržank pa so pokušali pecivo vseh vrst, manjkala ni niti potica.

del prireditve pa je bila predstavitev našega pisatelja Ivana Šege. Voditeljica prireditve je Ivana povabila na oder in skozi intervju je s svojo značilno ribniško šegavostjo predstavil svoje življenje in knjige. Tudi sama sem o njem izvedela marsikaj novega.

Po kulturnem delu je sledilo še druženje nastopajočih in gledalcev v sosednjem prostoru ob dobrem dolenskem vinu, mesnih narezkih in pecivu. Zanimanje za pisatelja oz. njegove knjige je bilo veliko.

Zelim obuditi spomin na zbirko knjig pisatelja Ivana Šege. V razdobju slabega desetletja je izdal osem knjig, od tega šest romanov in eno povest. Začel je s strokovnim delom Zgodovina čebelarstva v Ribniški dolini, nadaljeval s povestjo Ljudje pod Boncarjem. Čas dela v tujini opisuje v romanu Ona in ona in on, kroniko svoje rodovine in gradnjo svetišča pri Novi Štifti je prikazal v romanu Profesor, prav tako so v domače okolje Ravnega Dola postavljene Mokarice. Probleme izbrisanih obravnava v knjigi Dekle z juga, probleme propada tovarn in njihovo lastninjenje spet postavi v neposredno bližino Ravnega Dola, v zadnjem romanu pa se povrne v Sodražico skoraj 150 let nazaj, ko je sodraško osnovno šolo obiskoval Ivan Prijatelj z Vinic, kasnejši literarni kritik, po katerem se imenuje sodraška osnovna šola.

In če smem izraziti še svoje mnenje o tem, katere knjige so bile meni najbolj všeč: na prvo mesto postavim roman Profesor, za njim Mokarice in tretja je Šifra.

Ker Ivanova ustvarjalnost nima konca, gotovo lahko pričakujemo spet novo literarno delo.

V stari »zadru-gi« je SKUPINA za POPRTNIK (SzaP) pripravila razstavo poprtnikov. Na razstavnih mizah je bilo 28 izdel-

kov božičnega kruha. Največ so jih pripravile gospodinje iz Sodražice z okolico, poleg njih pa še gospodinje iz Loškega Potoka, Ribnice, Andola, Lukovice, Smrjen in Prezida. Tudi tu je prostor krasila smrečica. Nanjo so upokojske iz krožka za kvačkanje obesile svoje božično-novoletne stvaritve, pod njo so bile jaslice, ki jih je iz lesa izdelal Gregor Pirc, in pod prtom skrit, kakor je star običaj, poprtnik Martine Pirnat. Na panojih ob steni je bilo mogoče prebrati vse o pomenu poprtnika nekoč in danes. Odprtje razstave je vodila Tina Zobec Pirnat. Popestrili so jo Povasenske, ženska pevska skupina iz DU Loški Potok, šolski otroci z recitacijami, župnik, ki je božični kruh blagoslovil, Metka Starič iz Zavoda Parnas, ki je spregovorila o pomenu obrednega božičnega kruha, in Nataša Đurić, ki nam je na kratko predstavila kruh z drožmi. Obiskovalci pa so lahko sodelovali tudi pri nakupu predmetov, ki so jih zbrale študentke medicine. Denar od prodaje je šel za humanitarno medicinsko pomoč za Madagaskar, kamor bodo študentke kot prostovoljke odpotovale maja. **Da je razstava tako dobro uspela, se je treba zahvaliti tako vsem gospodinjam, ki so prinesle svoje poprtnike na ogled, kot TD Sodražica, Občini, PGD Sodražica, SzaP ter posameznikom: Jožetu Levstku, Simonu Levstku, Ireni Đorđević in Jožku Arku.**

Smo v letu 2018. Svet EU in Evropski parlament sta ga razglasila za leto kulturne dediščine. Pod sloganom **Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost** bomo vse leto na lokalni ravni pod okriljem občine in

Povasenske, zborček DU Loški Potok

Poprtnik Ivanke Košir

TD Sodražica spodbujali zavedanje o pomenu ohranjanja kulturne dediščine, varovanju in prenašanju le-te na mlade rodove. Vabljeni k sodelovanju.

Razstava poprtnikov

13. GLASBENA MINEŠTRA

PIŠE: JASNA JANEŽ, FOTO: ŽIGA LOVŠIN

Dragi gledalci, spoštovane gledalke, dober večer in najlepše pozdravljeni v naši informativni oddaji Vedno z vami. Vedno z vami sva Karl Potrebujesh ... in Anja Slak. Pa pogledajmo, kaj smo vam pripravili za danes.

In res so nam pripravili super Mineštro, že 13. po vrsti. Potekala je v soboto, 16. decembra, v Športni dvorani Sodražica. Tokrat je nosila naslov TELEvizija. Dogajanje je potekalo v lokalni televizijski hiši, kjer ni manjkalo spletk in pestrega dogajanja. Asistentka z vročo novico o aferi »Prazna cev« sproži niz ugibanj, sumničenj in maščevanja. Igralce smo vprašali, kako vse to doživlja njihov lik in kakšen je njegov karakter. Igralec Bojan Marolt za lik skrivnega vira Bojana pravi: »To je oseba, ki je razočarana nad svojo trenutno brezposelno situacijo in se zateče k širjenju lažnih novic za lokalno

televizijsko ekipo. Seveda v zameno za denar. Sicer se pa nerad izpostavlja v javnosti.« Raziskovalnega novinarja Gregorja Zdraho, ki zdrabo tudi zakuha, je igral Gašper Mihelič, ki svoj karakter opiše kot sproščeno, flegmatično osebo, ki se prilizuje voditelju Karlu. Slednjega je upodobil Blaž Krajnc. Za Karla pove, da je profesionalni voditelj, ki se visoko nosi, svoj uspeh pa ocenjuje s prihodki in materialnim imetjem. To moti poročevalko s terena Mijo Antonijo, ki zase misli, da ima širok spekter znanja in sposobnosti, rada bi se izkazala, predvsem pa pokazala v javnosti. Po drugi strani je prava zakladnica raznih pregovorov in modrosti, ki jih z veseljem deli s sodelavci. Mijo Antonijo je igrala Klara Arko. Karlov pohlep gre na živce tudi njegovi sovoditeljici Anji, ki jo je igrala Renata Janež. »Anja je samozavestna

in poskrbi za gledanost tudi moškega dela občinstva, skrbi za svoj videz in ves čas nasprotuje šefu Karlu,« pove Renata o Anji. Da je vsakdan novinarjev še bolj zabaven, pa poskrbi čistilka Heidi »aus Kohroška«. Vanjo se je vživela Jasna Janež in prevzela koroški govor, predvsem

Čistilka Heidi izve, da bo na televiziji.

posebnost r-ja. Heidi vedno vse na hitro pomete in zraven jamra nad nemarnostjo sodelavcev. V oddaji Astro TV je prva gostja, kar jo zelo razveseli. Sprva je zelo zmedena, nato pa vedeževalki verjame, da ji bo našla moža, saj bi namreč rada postala »Frau Heidi«. Novico o nastopu na televiziji ji sporoči asistentka Kristina, ki jo je igrala Ida Janež. Kristina je zelo zagnana, saj je še mlada. Ima veliko idej in predlaga, da končno po dveh letih posnamejo nov Top shop. Ta uspe, kar pa ne velja za lažno novico o aferi. To sta si izmislila Bojan in novinar Gregor. Prvi, da bi zaslužil, drugi, da bi končno uspel na svojem področju. Njuno zaroto v oddaji v živo razkrijeta Mija Antonija in Kristina. Skrivni vir torej ni več skrit. Priznati mora, da si je novico izmislil. To je storil zato, ker je izgubil službo kot viličarist v zadrugi.

Mineštra ne bi bila mineštra, če se igra ne bi prepletala z glasbo. Za to je poskrbela domača glasbena skupina Rock Angeless, ki na Mineštri sodeluje že nekaj let. Veliko se udeležuje glasbenih festivalov in ima veliko nastopov tako v okoliških krajih kot drugod. Zasedbo sestavljajo: Benjamin Lipužič, Urban Arko, Samo Kotnik in Gal Zabukovec. Letošnji gost na harmoniki je bil Tadej Trdan.

Da je predstava res uspela, pričajo mnoge čestitke in pohvale tako osebno igralcem kot na družbenih omrežjih. Gledalci so rekli, da je bila ekipa profesionalna, originalna, doživeta ... Ob vsem tem ne smemo pozabiti na režiserko Evo Janež, ki je vodila celoten projekt. Hvala! Zahvala gre tudi vsem, ki so kakor koli pomagali pri organizaciji – od tehnične ekipe, glasbene skupine Rock Angeless pa do mam, ki so napekle pecivo. Hvala!

Glasbena skupina Rock Angeles

ŠE LEPŠI JE DECEMBER, KO PRIDE SV. MIKLAVŽ

PIŠE: KATARINA TURK

Čas nas je pripeljal v zadnji, veseli in praznični mesec – december. Poseben je, ker vsi nestrno pričakujemo božič – rojstvo Jezusa Kristusa, pa tudi zaradi obdarovanja. 6. december je god sv. Nikolaja, bolj poznanega po imenu Miklavž in njegovem obhodu s spremstvom angelov in parkeljnov na predvečer svojega godu. Kot že tradicionalno je obiskal še posebej otroke v telovadnici osnovne šole. Da je bilo pričakovanje še bolj navdušeno in napeto, so osnovnošolci skozi dramsko igro želeli razširiti sporočilo o tem, kako nas skušnjave vseskozi zapeljujejo in lahko približajo slabim dejanjem, grehu. Naše odločitve so pri tem pomembne in premišljeno se moramo odločiti za dobro. Po igri pa je 150 otrok s starši končno dočakalo sv. Miklavža. Ta jih je pozdravil, prijazno nagovoril in skromno obdaril. Pri tem so mu pomagali angeli, parkeljni pa so popazili na tiste malo bolj nagajive otroke. Hvala ekipi mladih in sotrudnicam za podporo, pomoč, sodelovanje in odlično vzdušje.

MILA ZIMA, A VESELO DRUŽENJE V ZAMOSTCU

PIŠE IN FOTO: META T.

NOVOLETNA DELAVNICA

Decembra smo izvedli novoletno delavnico za otroke. Letos smo se organizatorke odločile, da bodo vaško jelko krašile stare CD-plošče. Otroci so tokrat le povadili vozle, saj so morali zavezati vrvice na CD-plošče. Ker je bila delavnica enostavna, smo bili hitro prosti. Na ta dan, ko smo izvedli novoletno delavnico, so bili ravno pobeljeni travniki in zato smo se odpravili na sneg, kjer smo se kepali, »ribali«, izdelovali angelčke v snegu ter snežake. Zimskim radostim smo se tokrat prepustile tudi organizatorke. Premočeni, a z nasmehom na obrazu, smo se ob koncu delavnice odpravili nazaj v gostišče Urška in se tam pogreli s čajem. Grizljali pa smo najboljše piškote naše organizatorke Lee T., ki nas na vsakem srečanju pridno razvaja. Delavnica je bila uspešno zaključena, okraski pa pripravljene za vaško smrekico.

DAN SVETEGA PISMA

V nedeljo, 28. januarja, se je v župnijskem domu odvijal Mini svetopisemski maraton. V Sodrāžici se je tovrstno branje Svetega pisma letos organiziralo drugič.

B. K.

POSTAVLJANJE VAŠKE SMREKICE BI LAHKO POSTALO VAŠKI PRAZNIK

Že tretje leto postavljamo vaško smrekico pri kapelici v Zamostcu. Glede na to, da to postaja že tradicija, bi lahko postal vaški praznik 23. dan v decembru, dan pred božično večerjo. Tokrat smo pripravili dva lesenā »šporheta«, ki sta nas prijetno grela, pa četudi ni bilo tako hladno. Poleg tega pa smo imeli pripravljeno tudi kuhano vino, čaj ter sladko in slano pecivo. Ob začetku druženja smo organizatorke animirale otroke in se z

njimi igrale različne igre. Ko so se vaščani zbrali na mestu, pa smo skupaj z otroki pokazali, kakšne okraske smo letos pripravili. Navezali smo jih na smrekico, organizatorke pa smo poskrbele za lučke. Pri kapelici se je zbralo približno 50 vaščanov (tudi iz

Lipovšice, Ravnega Dola ter Malih Vinic), kar pomeni, da trud resnično ni zaman, organizatorke pa smo zelo pozitivno presenečene! Hvala vam za tak odziv in hvala za darovane prostovoljne prispevke.

Organizatorke vam obljublamo, da se bomo v letu 2018 trudile po svojih najboljših močeh!

ORGANIZATORKE Z NAPOLNJENIMI MOČMI V LETU 2018

Tretjo soboto v januarju smo imeli srečanje Priprave na dan žena 2018, saj bo marec vsak čas pred vrati. Začelo se je s pospravljanjem vaške smrekice. Najprej smo odstranili obeske, nato pa smrekico zakurili in se postavili v vloge gasilcev ter gasilk. Uspešno smo pogasili ogenj in se marsikaj zanimivega naučili. Nadaljevali smo z drugim srečanjem, in sicer z dejansko pripravo na dan žena. Z otroki smo se pogovarjali o idejah, ki bi letos blesitele kot glavni dejavnik na samem praznovanju. Kaj smo se dogovorili, pa naj seveda ostane presenečenje.

Organizatorke pa smo se tudi tokrat odločile za objavo vabila v glasilu Suhorobar:

VABILO

vaščanom Zamostca, Lipovšice, Malih Vinic, Ravnega Dola, Sinovice in Preske,

da si v petek, **9. marca 2018, ob 18.00** rezervirate čas ter se zapeljete v bližnjo gostilno Urška, kjer bo potekalo **praznovanje**.

Otroci in organizatorke Vas pričakujemo z največjim veseljem.

Za kakršne koli informacije se lahko obrnete na Meto (041 306 181).

VLJUDNO VABLJENI!
Vaše zveste organizatorke

NA EVROPSKEM PRVENSTVU TUDI IGRALCI FUTSAL ŠOLE ŠD EXTREM

PRIPRAVIL: JOŽE ZIDAR

REZULTATI PRETEKLIH TEKMOVANJ

ČLANI – 2. SLOVENSKA FUTSAL LIGA			
9. krog	ŠD Extrem	5 : 5	FC Hiša daril Ptuj
10. krog	ŠD Extrem	6 : 1	Futsal klub Kebelj
11. krog	ŠD Extrem	1 : 6	ŠD Mlinše
12. krog	Dlan Logatec	5 : 2	ŠD Extrem
13. krog	ŠD Extrem	3 : 4	KMN Miklavž TBS Team24
TRENUTNO MESTO NA LESTVICI: 9.			

U19 SLOVENSKA FUTSAL LIGA – ZAHOD			
9. krog	ŠD Extrem	9 : 6	KMN Bronx Škofije
10. krog	ŠD Extrem	2 : 2	Futsal klub Dobropolje
11. krog	Dlan Logatec	1 : 7	ŠD Extrem
12. krog	ŠD Extrem	2 : 2	Futsal klub Stripy
13. krog	KMN Oplast Kobarid	7 : 1	ŠD Extrem
14. krog	ŠD Extrem	2 : 2	Siliko Mkeršmanc
TRENUTNO MESTO NA LESTVICI: 5.			

U15 SLOVENSKA FUTSAL LIGA – ZAHOD			
5. krog	KMN Oplast Kobarid	2 : 2	ŠD Extrem
6. krog	ŠD Extrem	4 : 5	KMN Bronx Škofije
7. krog	FC Litija	2 : 11	ŠD Extrem
8. krog	ŠD Extrem	17 : 2	KMN Oplast Kobarid
9. krog	KMN Bronx Škofije	3 : 5	ŠD Extrem
10. krog	ŠD Extrem	15 : 5	FC Litija
11. krog	KMN Oplast Kobarid	2 : 5	ŠD Extrem
TRENUTNO MESTO NA LESTVICI: 2.			

U15 ZIMSKA LIGA V NOGOMETU, IVANČNA GORICA			
1. krog	ŠD Extrem	3 : 0	NK Arne Tabor
2. krog	ŠD Extrem	1 : 5	NK Trebnje
3. krog	ŠD Extrem	8 : 2	NK Slovan
4. krog	ŠD Extrem	8 : 0	NK Logatec
5. krog	ŠD Extrem	6 : 0	NK Ilirija
TRENUTNO MESTO NA LESTVICI: 1.			
Rezultate turnirja lahko spremljate tudi na www.nkivancnagorica.si .			

U13 SLOVENSKA FUTSAL LIGA – ZAHOD			
2. krog	ŠD Extrem	5 : 1	FC Litija
2. krog	ŠD Extrem	4 : 2	KMN Oplast Kobarid
3. krog	ŠD Extrem	2 : 5	KMN Bronx Škofije
3. krog	ŠD Extrem	2 : 4	Futsal klub Dobropolje
5. krog	FC Litija	4 : 4	ŠD Extrem
5. krog	NK Ribnica Kočevje	0 : 3	ŠD Extrem
6. krog	ŠD Extrem	6 : 2	KMN Oplast Kobarid
6. krog	ŠD Extrem	7 : 5	Futsal klub Dobropolje
7. krog	Futsal Olimpija Ljubljana	7 : 3	ŠD Extrem
7. krog	KMN Oplast Kobarid	5 : 1	ŠD Extrem
TRENUTNO MESTO NA LESTVICI: 5.			
V 4. krogu je bila ekipa ŠD Extrem prosta.			

Med 30. januarjem in 10. februarjem je Slovenija prvič v zgodovini gostila evropsko prvenstvo v futsalu. Vse tekme so bile izvedene v Areni Stožice v Ljubljani, kjer je uspešno sodelovala tudi slovenska reprezentanca. Razpored in vse informacije pa lahko preberete na uradni spletni strani: <http://futsaleuro2018.si/>.

U-13

V ŠD Extrem smo ponosni, da sta na tem prvenstvu v reprezentanci sodelovala tudi dva bivša člana ŠD Extrem, Vid Sever in Teo Turk. Oba igralca sta začela svojo futsal kariero v ŠD Extrem. Vid je v ŠD Extrem nastopal zgolj dve sezoni (2013/2014 – 2. SFL, 2014/2015 – 1. SFL), medtem ko je Teo v ŠD Extrem igral že od malih nog. Extremovci so z njegovo pomočjo osvojili dva naslova državnih prvakov (v kategoriji U15 v sezoni 2010/2011 in v kategoriji U18 v sezoni 2013/2014) ter številne medalje, saj skoraj ni bilo sezone, da

U-15

U-19

se ekipa ŠD Extrem ne bi uvrstila na zmagovalni oder državnega prvenstva mladih. Med drugim je Teo Turk že več let tudi kapetan slovenske mladinske futsal reprezentance U21. Glede na njegovo mladost ga v prihodnje čaka še veliko uspehov. V letošnji sezoni pomaga v ŠD Extrem tudi kot pomočnik v trenerskih vlogah. Za slovensko člansko reprezentanco je pred leti igral tudi naš trener in igralec Mitja Mihelič.

Vabimo vas na ogled prihajajočih domačih tekem. Termini vseh tekmovanj so objavljeni na spletni strani ŠD Extrem:

www.sd-extrem.si

Lepo vabimo vse nogometaše/nogometašice in igralce futsala, da se nam pridružite. Zakaj trenirati v ŠD EXTREM:

- dolgoletna tradicija;
- največ vadečih skupin v regiji;
- večkratni državni prvaki v selekcijah U15, U17, U18, 2. SFL;
- trenerji z licencami (nogomet C in B, futsal C in B);
- delo po programu (razvoj nogometaša od najnižje kategorije (U5) do članske ekipe);
- klub za vsa tekmovanja vseh selekcij organizira prevoz (avtobus, kombi), tako da so starši brez skrbi;
- otrok v posameznih selekcijah pridobi vrline: disciplino, osnovno higieno, samozavest, sproščenost v igri, red, tehniko, taktiko;
- igralci ŠD EXTREM so tudi reprezentanti Slovenije v futsalu;
- program je prilagojen igralcem začetnikom, ki prvič pričnejo trenirati;
- trening vratarjev (trener vratarjev);
- dodatna izobraževanja trenerjev;
- letno druženje – Extremov dan;
- prvi mesec brezplačna vadba.

Za vse informacije smo vam na voljo tudi na: info@sd-extrem.si ali tel. št. 041 831 722.

ATLETSKI KLUB ŠPELA ORGANIZIRAL ŽE 2. DOLENJSKI POKAL V ATLETIKI

PIŠE: JASNA JANEŽ

Atletski klub Špela je bil ustanovljen 5. 9. 1993. Še isto leto se je udeležil državnega prvenstva v Postojni in tako začel z delom. Lahko se pohvali s kar nekaj uspešnimi atleti tako na državni kot mednarodni ravni. To so zagotovo Maruša Mišmaš, Andreja Rajh, Matej Godec, Danilo Varga in še nekateri.

Leta 2016 je bilo ustanovljeno tudi Športno društvo Špela v Sodražici. Že prvo leto je atletiko obiskovalo kar nekaj otrok, letos pa jih je že 21. Ti kraljico športa spoznavajo preko igre, ki nato preide v resno atletsko vadbo. Treningi potekajo dvakrat tedensko.

2. 12. 2017 je klub organiziral 2. Dolenjski pokal v atletiki, ki je potekal v Športni dvorani Sodražica. Tekmovanja so se udeležili klubi iz dolenjske regije: Novo mesto, Dolenjske Toplice, Brežice, Bela krajina, Radeče, Kočevje in seveda domačini iz Sodražice. Bilo je 125 prijavljenih tekmovalcev in okoli 150 spremljevalcev, trenerjev in staršev, ki so na tribunah navijali za svoje otroke. Tekmovanje je potekalo v naslednjih starostnih skupinah: U8, U10, U12 in U14. Tekmovali so v mnogoboju, ki je zajemal: met žoge, skok v daljino in tek, ki je bil za vsako starostno skupino različno dolg. Za vse atlete na tekmovanju je Športno društvo Špela Sodražica skupaj s starši kluba zbralo nagrade, tako da ni prav nihče dvorane zapustil brez spominske medalje in praktične nagrade. Klub se za finančno pomoč v višini 57 evrov zahvaljuje Občini Sodražica. Hvala tudi vsem staršem, ki so pomagali pri organizaciji tekmovanja.

Otroci, starejši od treh let, lepo vabljeni k vpisu!

URNIK VADBE ATLETIKE V SODRAŽICI:

TOREK: 16.00–17.00, Športna dvorana Sodražica
PETEK: 17.00–18.00, stara dvorana v OŠ Sodražica

JU-JITSU NOVICE

PRIPRAVIL: PREDSEDNIK SIBORJA, ELVIS PODLOGAR

DOSEŽKI SIBORJA V LETU 2017

ŠK in ŠD Sibor Inotherm je v letu 2017, najuspešnejšem letu, nanizal kar nekaj lepih uspehov na več področjih ju-jitsa, zato vam nekaj svojih uspehov predstavljamo v naslednjih stavkih.

Prisotni smo bili na 21 ju-jitsu tekmah, in sicer na turnirjih in državnih prvenstvih v Sloveniji, udeležili pa smo se tudi mednarodnih turnirjev, evropskih pokalov, svetovnih, evropskih prvenstev in svetovnih iger, ki so se odvijali v Črni gori, Nemčiji, Grčiji, Romuniji, BiH, Avstriji, Franciji in na Poljskem.

Na vseh omenjenih tekmovanjih smo osvojili 330 medalj in pokalov, skupaj do sedaj pa 2130. Imeli smo številne svetovne, evropske, državne prvake in podprvake v vseh disciplinah ju-jitsa ter večkrat potrdili, da smo najboljši in najštevilčnejši ju-jitsu klub v Sloveniji, v vseh selekcijah. Nedvomno pa je najpomembnejši dosežek osvojitve 10 medalj na svetovnih, evropskih kadetskih, mladinskih in članskih prvenstvih (osvojili so jih duo pari in borci), ob tem smo osvojili dva naslova svetovnih in evropskih prvakov (Lovro Divjak in Matic Jakšič, Tina Pelc in Toni Ambrožič, Patricija Delač in Sara Besal ter Gašper Marolt). Največji uspeh pa je zagotovo 2. mesto na svetovnih igrah ženskega para Patricija Delač in Sara Besal, kar je obenem največji dosežek v zgodovini našega ju-jitsu kluba. Tako imamo skupaj z velikih tekmovanj že 23 medalj, samo letos 10.

Velik uspeh je tudi uvrstitev 13 članov v kadetsko, mladinsko ter člansko reprezentanco, kar je največ uvrstitev v državno reprezentanco do sedaj. Uspešni smo bili tudi pri organizaciji dveh tekem, in sicer finala v duo sistemu ter prvič smo organizirali mednarodni turnir Sibor open 2017.

Skupaj je v Siborju že 12 mojstrov in letos smo dobili tudi mojstrico ju-jitsa. Posledica odličnih rezultatov je tudi 15 kategoriziranih športnikov, priznanih s strani OKS, kar je daleč največ v Kočevju in Ribnici.

Zaradi uspešnega dela smo bili v letu 2017 na dveh podelitvah za športne in trenerske dosežke, in sicer pri JJZS. Prejeli smo 10 občinskih priznanj ter se udeležili treh sprejemov pri županih občin Ribnica, Kočevje in Sodražica za izredni uspeh naših članov na svetovnih in evropskih prvenstvih. Prvič pa smo prejeli tudi tri priznanja OKS za izreden uspeh na svetovnih igrah.

Uspešni pa smo bili tudi pri širjenju ju-jitsa v tem koncu Slovenije. Tako imamo sedaj v Siborju 15 različnih skupin v štirih občinah, 150 aktivnih članov in več kot 200 članov. Pri nas je v 10 letih treniralo skoraj 900 članov.

SIBOR INOTHERM ORGANIZIRAL DRŽAVNO PRVENSTVO V ŠPORTNI DVORANI SODRAŽICA

Pet slovenskih klubov je 11. februarja 2018 v Športni dvorani Sodražica sodelovalo na državnem prvenstvu v duo sistemu za vse kategorije v organizaciji ŠD Sibor. Na tekmovanju je nastopilo preko sto tekmovalcev in 65 parov. Udeležilo se ga je tudi 60 članov Siborja, ki so dosegli odlične uvrstitve. Ekipa Sibor Inotherm je osvojila 30 medalj, od tega 6 zlatih, 13 srebrnih in 12 bronastih:

- Luka ČROVIČ in Nejc PODLOGAR, duo U18, moški par – 3. mesto
- Andraž ŽLINDRA in Gal KOŠIR, duo U18, moški par – 3. mesto
- Naja POJE MIHELIČ in Tim BENČINA GRGURIČ, duo U15, mešani par – 1. mesto
- Jaka DIVJAK in Neli PODLOGAR, duo U15, mešani par – 2. mesto
- Naja POJE MIHELIČ in Lana POJE MIHELIČ, duo U15, ženski par – 3. mesto
- Jan DIVJAK in Laura ZAJC, duo U12, mešani par – 1. mesto
- Tina PELC in Sara BESAL, duo U21+, mešani par – 2. mesto
- Patricija DELAČ in Sara BESAL, duo U21+, mešani par – 1. mesto
- Lovro DIVJAK in Matic JAKŠIČ, duo U21, moški par – 1. mesto
- Tina in Maja ŽLEBIČ, U10, ženski par – 2. mesto
- Enej ŽAGAR in Anže GOLEŽ, duo U15, moški par – 2. mesto
- Tristan GOTOVAC in Maja ŽLEBIČ, duo U8, mešani par – 3. mesto
- Tristan GOTOVAC in Luka POJE MIHELIČ, duo U8, moški par – 2. mesto

NA DRŽAVNEM PRVENSTVU V BORBAM IN POKAL V DUO SISTEMU – GRIŽE 2018

Dvanajst slovenskih klubov je 27. januarja 2018 v OŠ Griže sodelovalo na državnem prvenstvu v borbah za kadete in člane ter prvi tekmi za slovenski pokal v duo sistemu za vse kategorije v organizaciji KBV Fudoshin. Na tekmovanju je nastopilo preko 150 tekmovalcev.

Udeležilo se ga je tudi 46 članov Siborja, ki so dosegli odlične uvrstitve. Osvojili so 29 medalj, od tega 6 zlatih, 14 srebrnih in 9 bronastih. Tudi Sodražani so dosegli lepe uvrstitve, in sicer:

- Andraž ŽLINDRA in Gal KOŠIR, duo U18, moški par – 1. mesto
- Andraž ŽLINDRA, borbe U18 do 66 kg – 2. mesto
- Sara DIVJAK in Neža LEVSTIK, duo U15, ženski par – 3. mesto
- Jan DIVJAK in Laura ZAJC, duo U12, mešani par – 2. mesto
- Miha KRIŽ in Maks LEVSTIK, duo U10, moški par – 2. mesto
- Ajken INTIHAR in Žiga TURK, duo U10, moški par – 3. mesto
- Jan DIVJAK in Benjamin VUKALIČ, duo U12, moški par – 3. mesto

- Liza RUS in Aljaž KOŽUH, U8, mešani par – 1. mesto
- Luka POJE MIHELIČ in Rubi GRGORIČ, duo U10, mešani par – 2. mesto
- Miha KRIŽ in Maks LEVSTIK, duo U10, moški par – 2. mesto
- Ajken INTIHAR in Žiga TURK, duo U10, moški par – 3. mesto
- Jan DIVJAK in Benjamin VUKALIČ, duo U12, moški par – 2. mesto
- Rubi GRGORIČ in Lana POJE MIHELIČ, duo U12, ženski par – 3. mesto
- Tinkara GOLJA in Evelin KOŽUH, duo U12, ženski par – 3. mesto
- Vid FIRUJKIČ in Jaka DIVJAK, duo U15, moški par – 3. mesto
- Jakob in Maks BOJC, duo U10, moški par – 3. mesto
- Aljaž KOŽUH in Tina ŽLEBIČ, duo U10, mešani par – 3. mesto
- Nina ŠPELIČ in Tina ŽLEBIČ, duo U10, ženski par – 2. mesto
- Nika KOTAR in Neli PODLOGAR, duo U15, ženski par – 2. mesto
- Luka ČROVIČ in Karin AMBROŽIČ, duo U18, mešani par – 2. mesto
- Ajda MIHELIČ in Karin AMBROŽIČ, duo U18, ženski par – 2. mesto
- Tina PELC in Anton AMBROŽIČ, duo U21, mešani par – 1. mesto
- Žak BEGIČ in Miha BENČINA, duo U8, moški par – 3. mesto
- Mark ZBAŠNIK in Ajda ADAMIČ, U8, mešani par – 2. mesto
- Liza RUS in Maja ŽLEBIČ, duo U8, ženski par – 2. mesto

ENERGIJA – VIR ŽIVLJENJA

PIŠE: KATARINA ARKO IZ DRUŠTVA ZDRAV.SI

Kakšno energijo nosimo v sebi? Se kdaj vprašamo? Vsi vemo, da obstaja, kljub temu da je ne vidimo. Saj tudi elektrike ne vidimo, a preprosto vemo, da je, in še kako dobro občutimo, ko je ni. Energija, ta čudovita nevidna sila, vodi naše telo. Verjetno smo že vsi slišali izjavo »Danes sem super« ali pa še pogostejšo »Čisto sem na tleh, brez energije sem«. Verjetno takrat niti ne pomislimo, kaj bi lahko naredili, ali pač?

Da si bomo lažje predstavljali potek energije v telesu, si bomo izposodili znanje tradicionalne kitajske medicine (TKM), ki ima pot energije dobro razdelano. Energija v telesu poteka na treh nivojih in od nje so odvisni naše počutje, zdravje in vitalnost.

OBRAMBNA ENERGIJA: Poteka tik pod površjem kože, je meja med zunaj in znotraj in se zelo odziva na zunanje vplive (veter, mraz, vlaga, vročina). Skrbi za obrambo telesa – naš imunski sistem. Je v tesnem stiku z našim okoljem in odzivanjem nanj (zaznava zunanje vplive kot tudi notranje – naša čustva in njihov odziv). Verjetno je že vsak od nas doživel, da ko se je čustveno slabo počutil, je njegov imunski sistem popustil in je zbolel.

PREHRAMBNA ENERGIJA: Poteka na globljem nivoju, na nivoju žil, in nas prehranjuje, se povezuje z organi in skrbi za naš vsakodnevni nivo počutja preko hrane, gibanja, dihanja, počitka, vsakodnevnih dobrin, ki jih nudimo telesu. Poteka po dvanajstih rednih kanalih (meridianih), ki so povezani z organi. Imenujejo jo življenjska energija – Qi.

IZVORNA ENERGIJA – JING: Je najgloblji nivo, odvija se v kostnem mozgu, možganih in je najbolj skrita. Izvorno energijo ali jing smo podedovali od staršev ob spočetju. To je naša rezerva, ki se aktivira v skrajni sili, ko je naše telo v nevarnosti, npr. v času bolezni. Izvorna energija je najbolj skrita in najtežje dosegljiva. Aktiviramo jo preko osmih posebnih kanalov z usmerjenim gibanjem, masažo posebnih akupresurnih točk in z vrlinami ter sproščenostjo. Ko se naučimo sprostiti, jo lahko preobražamo v življenjsko ener-

gijo. Vse hude, težke kronične bolezni so na tem najglobljem nivoju. To pomeni, da smo pred tem spregledali vsa opozorila, ki so se kazala na predhodnih nivojih, in dovolili, da se napake ponavljajo.

Prav zaradi tega sta sprostitve in zaupanje tako zelo pomembna. Znati se prilagoditi brez upiranja in spremeniti, kar delamo narobe, ter zaupati v svoje telo, ker ima izredno notranjo inteligenco. Omogočiti mu sproščen globok vdih in izdih, pri tem pa omogočiti poravnost ne glede na to, kaj počnemo. Potrebujemo osredotočenost – smo tukaj in zdaj. To ne pomeni razmišljanja in skrbi, kajti to bo oslabilo telo, zlasti našo vranico, ki si želi spontanosti, iskrenosti in topline. Vranica je tista, ki drži vse na svojem mestu, tako organe, da ne pride do zdrkov, kot kosti (sesedanja vretenc) in tekočine (kri v žilah). Osebe, ki imajo šibko vranico, imajo pogosto modrice po telesu že ob najmanjšem udarcu, občutijo težo v okončinah, zlasti težke noge, imajo težave z limfnim sistemom ... Vranica nadzira ledvice, ki hranijo izvorno energijo – jing, oz. zelo tesno sodeluje z njimi. Kot smo že omenili, je naša rezerva, ki jo je treba neprestano obnavljati. Kajti ko jo porabimo, smo zaključili s tozemeljskimi radostmi. Izčrpana izvorna – jing (spolna) energija pomeni konec našega življenja.

Zato je še kako pomembno, da poskrbimo za svoje telo. Vsaka bolečina je znak, da je energija težka, se je zaustavila, ni pretoka. Naša naloga in odgovornost je, da v telesu vzdržujemo lahko pretočno energijo. To nam kaže vitalnost in mladost, nežnost, sproščenost in prilagodljivost.

Ne dovolimo telesu, da ga obvladujejo čustva, temveč jih obvladujemo mi. Povežimo se z naravo in se učimo iz nje, spremljajmo sonce, luno, zvezde, opazujmo vode, slapove, jezera, zelenje, gore, povežimo se z zemljo in sproščeno dihamo. Vzgajajmo vrline (sponatanost, iskrenost, pogum, nežnost, prijaznost, radost) in poskrbimo za svoje telo. Ko energija pravilno teče po telesu, smo zdravi.

Vadbe za preoblikovanje energije

Društvo ZDRAV.si vas od marca dalje vabi k naslednjim aktivnostim:

- Vsak torek med 7.30 in 8.00 BREZPLAČNA vadba GIBANJE JE ŽIVLJENJE – POZDRAV DNEVU na prostem pred trgovino Mercator.
- Vsak torek med 8.00 in 9.00 že utečena energijska vadba za seniorje v prostorih občine Sodražica.
- Vsak torek med 19.00 in 20.30 energijska vadba za aktivne ženske, kjer bomo z gibanjem po starodavnih metodah in s pravilnim dihanjem krepile žensko vitalno izvorno energijo.
- Vsak četrtek se nadaljuje BREZPLAČNA vadba z učenci prve triade v OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica.

TOPLO VABLJENI!

Za več informacij o vadbah in prijavo pokličite na tel. št. 051 301 772 ali pišite na e-naslov dru.zdrav.si@gmail.com.

KNJIŽNI KLUB
Igor v trah dejanjih
Društvo DramSpil

Andreja Škrabec

GOSTUJOČA PREDSTAVA
PROST VSTOP

nedelja, 11. marec 2018
ob 18. uri v dvorani OŠ Sodražica

OBMOČNA OBRTRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA RIBNICA

IZ SVETA PODJETNIŠTVA

PRIPRAVIL: PAVEL HOČEVAR

IZOBRAŽEVANJE

Na spletnih straneh občin Sodražica in Loški Potok ter v glasilu Rešeto občine Ribnica je OOO Ribnica napovedala serijo predavanj, seminarjev, delavnic in individualnih svetovanj. Dogodki so se zvrstili od torka, 14. 11. 2017, do petka, 17. 11. 2017, od 8. do 19. ure v prostorih Območne obrtno-podjetniške zbornice Ribnica.

Pri načrtovanju smo izhajali iz vsakodnevne prakse, ki jo imamo z občani in aktualnimi podjetniki iz občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok. Poudarek podjetniških dni je bil na občanih, ki razmišljajo o vstopu v svet obrtništva in podjetništva. Tako so zbornični strokovnjaki vsak dan pripravili predavanje in delavnice o odprtju samostojnega podjetja, o osebnem dopolnilnem delu, o dopolnilni dejavnosti na kmetiji in o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo. Udeleženci so dobili tudi natančne informacije o vstopni točki VEM, preko katere na OOO Ribnica opravijo vse postopke od registracije, sprememb do izbrisa s. p., ustanovitve d. o. o., oddaje podatkov v evidenco ZZZS (prijave – M1, odjave – M2, spremembe – M3) ter sporočanja davčnih podatkov na Furs.

Za aktualne obrtnike in podjetnike sta bili posebej zanimivi predavanja o delovnopравни zakonodaji in predavanju o upokojitvenih

pogojih in možnostih dela po upokojitvi. Izkušena strokovnjaka, Tomaž Bernik, pravnik iz Združenja delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije, in Dušan Bavec, pravnik iz Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, sta slušateljem na kratko predstavila svoji temi, po predstavitvi pa sta posameznim udeležencem še individualno svetovala. Prav ta svetovanja so udeleženci posebej pohvalili, ker so jim razjasnila njihove specifične probleme.

Na temo »Socialni kapital – mreženje« je predavala Gordana Tekavčič, magistra ekonomskih in poslovnih ved, trenutno pa direktorica občinske uprave občine Ribnica. Da je mreženje ključna življenjska spretnost in temelj medsebojnih odnosov, je predavateljica dokazala v zanimivem predavanju, ki je bilo popestrjeno s praktičnimi primeri. Vsekakor gre za znanje in veščine, ki jih mora vsak podjetnik obvladati vsaj v osnovi! Naslednjo temo »Kako učinkovito izkoristiti internet« za prodajo svojih izdelkov in storitev ter kako zaslužiti na internetu, če izdelkov ali storitev sploh nimate, je predstavil Gorazd Svete, avtor knjige Zasluge na internetu za začetnike. Gospod Svete je zelo »živo« predstavil možnosti interneta, saj je z dodatnim izobraževanjem doma in v tujini v treh letih trdega dela sam prišel do zanimivih proizvodov in rešitev, ki so za začetnike in obstoječe podjetnike lahko ogromen korak naprej za dobro prodajo. Vsak udeleženec je od njega kot darilo prejel dve e-knjigi kot pripomoček pri izdelovanju lastne spletno-prodajne strani.

V štirih dneh se je na sedmih delavnicah zvrstilo 60 slušateljev. Veliko, malo? Na OOO smo za silo zadovoljni, saj je glede na res zanimive teme škoda, da udeležba ni bila še večja. Upamo pa, da bodo udeleženci dobro izkušnjo posredovali naprej in jih bo v bodoče na podobnih akcijah še več.

PESTRO V LETU 2018

Na Območni obrtno-podjetniški zbornici Ribnica (OOO Ribnica) smo »na polno« začeli leto 2018. Obrtniki in podjetniki smo dobili četrtega človeka v državi, in sicer je podjetnik iz Grosuplja, Alojz Kovšca, izvoljen za predsednika Državnega sveta Republike Slovenije. Kovšca je znan kot goreč zagovornik obrtno-podjetniških interesov in neizprosni pogajalec, kar je kot svetnik dokazal v zadnjih dveh mandatih.

OOO Ribnica je leto 2017 zaključila na 41. prednovoletnem srečanju obrtnikov, podjetnikov in upokojenih obrtnikov, ki je bilo tokrat v gostilni Urška v Zamošču. Predsednik Franc Lesar, poslanec v DZ RS Jože Tanko, župana občin Sodražica in Ribnica, Blaž Milavec in Jože Levstek, ter načelnik Upravne enote Ribnica Primož Bučan so izpostavili dobro sodelovanje z OOO Ribnica. Vodstvo OOO Ribnica si konstantno prizadeva, da je za svoje člane učinkovit servis. Tako je za leto 2018 pripravljen kup aktivnosti, ki bodo aktivnim in bodočim članom pomagale pri njihovem poslovanju. Podobno kot vsako leto smo 1. 2. 2018 že izvedli seminar Računovodski in davčni obračun za leto 2017 ter davčne novosti, ki veljajo z letom 2018. Udeležba je bila rekordna, navzočih je bilo 26 slušateljev.

V sodelovanju z LU Kočevje organiziramo **brezplačne** tečaje angleškega jezika in različne računalniške tečaje. Ti tečaji so

namenjeni tudi nečlanom in občanom iz občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok. Prva skupina za angleščino je že začela učenje 7. 2. 2018, za jesensko skupino pa zbiramo prijave. **Za računalniške tečaje bomo prijave zbirali do konec februarja 2018. Prijavijo se lahko le zaposleni občani, želena je starost nad 45 let.**

Z inšpektoratom RS za delo bomo **22. 5. 2018 organizirali delavnico na temo Posredovanje v sporu med delavcem in delodajalcem in Varno in zdravo delo zaposlenih** z namenom preprečevanja delovnih sporov. Delavnica bo **brezplačna**, namenjena pa je zlasti malim delodajalcem, ki nimajo niti posebnih finančnih sredstev niti kadra za to področje.

V sodelovanju z Razvojnim centrom Kočevje Ribnica bomo tudi v letu 2018 obveščali o aktualnih razpisih za pridobitev nepovratnih sredstev iz EU-skladov. Pomembno je, da se bodoči prosilci že pred razpisom pripravijo na kandidaturu, posebej tisti, ki imajo v načrtu gradnjo poslovnih prostorov, kjer je potrebna določena dokumentacija. Tudi v letu 2018 bo na OOO Ribnica delovala točka e-VEM, na kateri bodo občani registrirali dejavnosti in opravili druge postopke. V letu 2017 je bilo na zbornici opravljenih 505 postopkov registracij, sprememb in prenehanj dejavnosti ter prijav v zdravstveno zavarovanje, objav prostega delovnega mesta na Zavodu RS za

zaposlovanje ter posredovanj davčnih podatkov in vlog za registracijo za DDV.

Dobro sodelovanje z občinami in drugimi institucijami bo OOO Ribnica nadaljevala tudi v letu 2018. Posebna pozornost bo posvečena srečanjem z različnimi inšpekcijami, saj dosedanja praksa kaže, da je nepravilnosti na terenu dosti manj, če zbornica podjetnike obvešča o pravočasnem odpravljanju napak. Leto 2018 lahko proglasimo za volilno leto, funkcionarje in organe bomo volili tudi na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenija in na območnih obrtno-podjetniških zbornicah. Na OOO Ribnica si bomo prizadevali, da bo novo izvoljeno vodstvo podobno uspešno, kot je sedanje. Želja je tudi, da imamo enega ali več predstavnikov na OZZ, ker se le na ta način slišijo problemi tudi z ribniškega konca. OOO Ribnica kot partner sodeluje v več projektih. Z RC Kočevje Ribnica, d. o. o., sodeluje v projektu Zgodbe rok in krajev, z občino Sodražica je skupaj v njenih projektih Rokodelska zadruga in Pokrita tržnica, z občino Ribnica pa sodeluje v projektu Fab Lab, kjer gre za ustanavljanje inovativnih in kreativnih centrov. Plan dela za leto 2018 je zelo ambiciozno zastavljen, zato ste vsi podjetniki in občani vabljeni na omenjene in druge aktivnosti, o katerih boste informirani v lokalnih medijih oz. direktno po elektronski pošti.

TRISTO KOSMATIH (KLETVICA ALI REALNOST?)

PRIPRAVIL: VAŠKI ODBOR ŽIMARICE

Že z vožnjo po glavni cesti skozi vas Žimarice je mogoče zaznati, da je zaraščanje obdelovalnih površin bolj intenzivno kot kjer koli drugje. Zaraščanje obdelovalnih površin je jasen znak, da je v vasi nekaj hudo narobe. Nekoč lepo negovana vas je sedaj ostala brez omembe vrednih kmetij. Razdrobljenost kmetijskih površin ter ostro in ne preveč ljubeče podnebje sta kmeta naučila, da kmetijstvo nikoli ni bil njegov edini vir preživetja. Sama kmetijska politika države ter nizko vrednotenje hrane pa sta v naših krajih naredila genocid nad kmetijstvom. Kmečki človek se je preobrazil. Večina ljudi hodi v službe ali pa se je zatekla k tradicionalni suhi robi. Torej kmetijstvo za preživetje v naših krajih ni nujno potrebno. Se pa sedaj srečujemo s problematiko življenjskega okolja.

Večji problem, ki ga zaznavamo, pa je tudi populacija rjavega medveda. Ta se je skozi leta statistično močno povečala. V naših kra-

jih doživljamo povečano prisotnost zveri kot veliko oviro ter kršenje ustavnih določil, kot sta svobodno gibanje (32. člen) ter lastninska pravica (33. člen).

Odsotnost kmetijstva ter povečanje populacije medveda sta povzročila približevanje rjavega medveda naseljem. Vaščani se problematike zavedamo. Nekateri poizkušajo z ljubiteljskim oživljanjem vrtničkarstva za samooskrbo ter vzgojo pašne živine. V vasi imamo tudi mlade, ki zelo zavzeto ter z vso resnostjo pristopajo k negovanju zemlje. Vsak poizkus se konča kot razočaranje. Veliko razlogov za razočaranje lahko pripišemo rjavemu medvedu.

Lansko poletje ter jesen sta bila v našem kraju zaznamovana z vdori medveda na pašnike, v sadovnjake ter tudi čebelnjake. Medved je povzročil veliko škode. Veliko večja škoda, kot jo povzroči medved, pa je, da se ljudje zaradi medveda sploh nočejo več ukvarjati s kmetijstvom. Tukaj preprosta ekonomija ne igra več pomena, ker samooskrba nima ekonomske podlage. Samooskrba ima večji pomen, saj prispeva k urejenosti in obdelanosti podeželja ter omogoča zdrav življenjski slog.

Namesto, da bi vaščani proste trenutke preživljali v naravi, se raje zadržujejo okrog svojih hiš ali v njih. Razlog za to je strah pred medvedom. Prehranska samooskrba je temelj zdravega, varnega in kakovostnega načina življenja. Vsakodnevno gibanje na svežem zraku pripomore k dobremu počutju in zdravju. Pri takem sobivanju, kot si ga je država zamislila v našem kraju, gre za direktno omejevanje zdravega življenja.

Vaščani mislimo, da je treba zaščititi našo varnost ter poskrbeti za ustavne pravice zdravega in svobodnega življenja v naši občini. S preudarno redukcijo ali omejevanjem dostopa rjavega medveda v naselje bi se ponovno vzpostavilo nekakšno ravnotežje med zverjo in človekom. Upamo, da naše glasilo berejo tudi za to pristojne institucije in ne samo oškodovanci.

ZAPOSLOVITVENE PRILOŽNOSTI NA KMETIJAH

PIŠE: PRIMOŽ PAHOR, RC KOČEVJE RIBNICA

Zaposlitvene priložnosti na kmetijah je projekt sodelovanja štirih lokalnih akcijskih skupin: LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, LAS Dolenjska in

Bela krajina, LAS Suhe krajine, Temenice in Krke ter LAS Za mesto in vas, ki je bil uspešno prijavljen za sofinanciranje s sredstvi Evropskega sklada za razvoj podeželja.

Zaposlovanje težje zaposljivih oseb v kmetijski dejavnosti je nenehno v ospredju teoretičnih razprav in se v zadnjih letih intenzivira. Potrebe po odpiranju delovnih mest za osebe z manjšo delovno možnostjo se povečujejo, zlasti je ta problem pereč na podeželju. Osebe z manjšimi delovnimi sposobnostmi, zaposlene v urbanem okolju, marsikdaj ne morejo izkoristiti potencialov, znanj in izkušenj, ki jih imajo. Zagotovitev kakovostnih in trajnih delovnih mest na podeželju je eden izmed ciljev projekta. S projektom želimo ustvariti pozitiven družbeni učinek in s tem prispevati k razvoju lokalne skupnosti, povečanju samooskrbe ter sorazmernemu razvoju podeželja z ustvarjanjem novih delovnih mest.

V okviru LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe smo v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo v novembru 2017 izvedli dve delavnici animacije in predstavitev projekta.

Kmetije, ki imajo interes, da bi zaposlovale težje zaposeljive, ali kmetije, ki bi želele zgolj spoznati prakso, ki so jo razvili na kmetiji Zadrjal z Zavodom Grunt, kjer že zaposlujejo težje zaposeljive osebe, so vabljeni k vključitvi v projekt Zaposlitvene priložnosti na kmetijah. Sodelovanje v projektu je brezplačno. Dodatne informacije dobite na spletni strani LAS (www.las-ppd.si), pri KGZS Zavod-LJ (janko.debeljak@lj.kgzs.si) ali pri RC Kočevje Ribnica, d. o. o. (primoz.pahor@rc-kocevjeribnica.si; (01) 620 84 70).

*Ljubil si zemljo,
bil njej si predan,
a prišel je dan,
ko v njej boš počival
in v naši zavesti
prižgal lučko spomina ...*

Zahvala

Sredi decembra je tiho zaspal in odšel
k večnemu počitku naš dragi

ANTON PRIJATELJ
(11. 10. 1931–16. 12. 2017)
iz Zamostca 34

Ob boleči izgubi se želimo zahvaliti vsem, ki ste nam v žalostnih trenutkih stali ob strani. Najlepše se zahvaljujemo za vsak stisk roke in ob tem izrečene tolažilne besede, za podarjeno cvetje, sveče, sv. maše in molitev ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Predvsem pa iskrena hvala vsem tistim, ki ste ga imeli radi, ga v času boleznih obiskovali in mu nudili pomoč ter mu v življenju kakor koli pomagali.

Njegovi domači

Branje ob SKODELICI ČAJA

PRIPRAVILA: NEŽKA MOHAR GAČNIK, BIBLIOTEKARKA

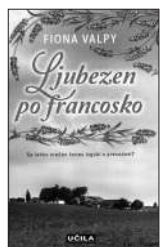
Decembrska pravljica urica je minila v znamenju pravljice Muca Mija in novoletno darilo. Najmlajši so izdelovali novoletne okraske. Na januarski pravljici urici so mali nadobudneži prisluhnili pravljici z naslovom Prenizko nebo in izdelovali metuljčke v obliki ročne lutke.

Za naše zveste bralce smo tokrat izbrali naslednje knjižne novosti!

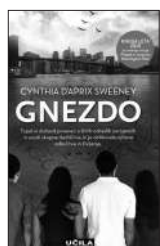
SOPHIE JACKSON Skrivni dotiki

Max O'Hare ima kljub mladosti za seboj že celo vrsto težkih preizkušenj: zasvojenost z drogami, konec razmerja z ljubljeno Lizzie in izgubo nerojenega sina. Po uspešnem zdravljenju se umakne na podeželje, da bi se znova postavil na noge. In čeprav je odločen, da se ne bo nikoli več zaljubil, tam spozna ljubiteljico umetnosti in fotografije Grace, ki ima za seboj ponesrečen zakon. Sčasoma se med njima stkejo prav posebne vezi, ki jih krona njun strastni dogovor. Bo njuno razmerje lahko ostalo le telesno ali pa si bosta Grace in Max vendarle priznala, da sta se zaljubila?

FIONA VALPY Ljubezen po francosko

Gina izgubi popolno službo, fanta in najljubšo teto, in to vse v le nekaj mesecih. Ko po teti podeduje napol podrto hišo v Franciji, pripravi kovčke in se poda na bordojsko podeželje. Slabo angleško vreme zamenja za modro nebo, sonce, odlično vino in nov začetek. Niti v sanjah pa ne računa na luknjo v strehi, na najhujši jezikovni faux pas in družinsko skrivnost, ki je nikoli ne bi smela odkriti. Nenadoma se Gina počuti daleč od doma in se mora zanesti na nove prijatelje, pridne roke in Cédrica – šarmantnega, skrivnostnega in izjemno čednega kamnoseka. A če poželenje ne potrebuje prevoda, z ljubeznijo ni tako. Bo Gina lahko preseгла jezikovne ovire in uresničila svoje francoske sanje?

CYNTHIA D'APRIX SWEENEY Gnezdo

Prvenec Cynthia D'Aprix Sweeney prinaša zgodbo o težavnih, toda močnih vezeh, ki nas povezujejo s tistimi, ki jih imamo radi; govori o moči družine, mogočih prijateljstvih in o tem, kako smo odvisni drug od drugega in kako lahko drug drugega razočarimo. Vsaka družina ima svoje težave. Plumbova po svoji spektakularni disfunkcionalnosti izstopa celo med tistimi z najhujšimi. Leta razplamtevajoče napetosti dosežejo kritično točko na neobičajno hladno popoldne v New Yorku, ko se Melody, Beatrice in Jack Plumb zberejo, da bi se soočili s karizmatičnim in lahkomišelnim starejšim bratom Leom, ki so ga pravkar izpustili s klinike za zdravljenje odvisnosti. Leo je nekaj mesecev prej pijan sedel za volan, njegova potnica pa je bila devetnajstletna natakarka. Nesreča, ki je sledila, je ogrozila skupni družinski sklad, imenovan Gnezdo, ki bi ga morali dobiti v nekaj

mesecih. Sklad, s katerim je hotel oče svojim otrokom priskrbeti samo skromen dodatek v srednjih letih, je na trgu delnic dosegel takšno vrednost, da so Plumbovi računali, kako bodo z dobljenim denarjem rešili vrsto težav, ki so si jih nakopali.

SEBASTIAN FITZEK Osmina

Osmina je do obisti napet nov triler enega najboljših piscev psiholoških shrljivk, ki odstirajo temne in velikokrat nepredstavljive plasti človeške psihe, vpete v spletno realnost sodobnega sveta. 8. avgust, 8 čez osmo zvečer. Imate 80 milijonov sovražnikov, ki vam želijo smrt. In lov je odprt. Predstavljajte si, da obstaja nenavadna spletna loterija, v kateri lahko anonimno predlagate ime človeka, ki ga najbolj sovražite in mu želite smrt. Če bo izžrebano njegovo ime, bo v noči osmine odprt lov nanj. In tisti, ki bo osminarja ubil, bo dobil glavno nagrado – deset milijonov evrov. To ni miselna igra. To je grenka realnost. Eksperiment psihologije množic, ki je ušel izpod nadzora tistih, ki so si ga izmislili. In tvoje ime je bilo izbrano! Boš preživel osmino?

A. J. FINN Ženska na oknu

Anna Fox živi sama. Zaprta je v svojo newyorško hišo, saj zaradi bolezenskega strahu ne more ven. Dneve preživlja ob pitju vina, gledanju klasičnih filmov, spominih na lepše čase in vohunjenju za sosedi.

Potem se v hišo na drugi strani parka vselijo Russlllovi: oče, mati in najstniški sin. Popolna družina. Toda ko Anna nekega večera strmi skozi okno in vidi nekaj, česar ne bi smela, se njen svet začne podirati, njegove pretresljive skrivnosti pa začno prihajati na dan. Kaj je res? In kaj plod domišljije? Komu preti nevarnost? Kdo stoji za vsem? To je neverjetno zanimiva zgodba, v kateri nihče – in nič – ni, kar se zdi.

JANA FREY Jaz, drugačna

Kelebek je turško dekle. S starši in bratom živi v Nemčiji, kjer ima prijatelje in obiskuje šolo. Rada slika in opazuje okolico. Kljub temu da se je njena družina integrirala v nemško družbo in okolico, ohranja turško tradicijo. Ni poletja, ki ga ne bi preživel na vzhodu, ne praznovanja brez turške hrane in ne dneva brez turških besed in priprošenj Alahu. Nežna in čuteča Kelebek uživa v velikih in glasnih družinskih praznovanjih v Turčiji, pa vendarle čuti, da je drugačna, da je tudi Nemčija del nje. Ko prestopi najstniški prag, ji je zapovedano nositi naglavno ruto. Ne sme z vrstnicami zvečer v disko. Ko pa se zaljubi, poprej oboževana turška kultura pokaže svoj pravi obraz. Oropa jo svobode, poseže globoko v njeno zasebnost in za vedno uniči odnose s sorodniki. Celo njen brat Sercan, s katerim je odraščala in delila svoje sanje ter strahove, postane njen sovražnik, zagovornik krive vere in nasilja. Le Alah jo tiho in nežno opogumlja ter obsoja nasilna dejanja, storjena v njegovem imenu.

S tem tudi zaključujem tokratni izbor nekaterih knjižnih novosti. Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico! Čim lepše in prijetneje preživite preostanek letošnje zime. Radi in lepo se imejte ter na svidenje spomladi!

LETO 2018 – EVROPSKO LETO KULTURNE DEDIŠČINE

PRIPRAVIL: PETER LESAR, ZBIRATELJ RAZGLEDNIC RIBNIŠKE DOLINE, RAZGLEDNICE: OSEBNI ARHIV

»Kulturna dediščina je del nas, del okolja in družbe, v kateri živimo. Obdaja nas povsod: v domovih, stavbah naših vasi in mest, bogata bera dediščine nas vabi v splošne knjižnice, muzeje in galerije, vse do arheoloških najdišč. Dediščina pa niso le najdbe, dolgočasni zidovi in zaprašena umetnost, temveč njen vonj veje iz tradicionalnih veščin, obrti in druge nesovne dediščine, iz zgodb in pesmi naših dedkov in babic, iz tradicionalnih jedi in filmov, ki jih gledamo. Kulturna dediščina nas povezuje v svoji raznolikosti,« so zapisali na uradni strani ELKD (evropsko leto kulturne dediščine).

Stare razglednice Sodražice in okoliških krajev, ki so izhajale v obdobju od konca 19. stoletja do 2. svetovne vojne, predstavljajo svojevrstno kulturno vrednoto dediščino. Tudi v Sodražici so v tem obdobju izdali razmeroma veliko razglednic. Izdajatelji so bili večinoma trgovci, gostilničarji in podjetniki, ki so s tem na takrat najboljši in najučinkovitejši način predstavljali svoje dejavnosti.

Danes gledamo stare razglednice predvsem zaradi zanimive primerjave med takratno in današnjo ureditvijo posameznega dela kraja. Modnost pošiljanja razglednic je žal skoraj usahnila, kajti današnje sodobne tehnologije nam omogočajo stik na drugačen, hitrejši način, vsak tre-

nutek z vsem svetom. Čas je zaprašil zlato dobo pošiljanja razglednic, pa vendar jo obujamo številni zasebni zbiratelji in ljubitelji lepih razglednic. Ne samo nostalgija in ljubezen do domačega kraja, estetika kartic in raznolikost motivov, temveč tudi zavest, da je to gradivo del krajevne in splošne slovenske kulturne dediščine, so vedno bolj prisotne pri ljudeh, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja z njihovim okoljem

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica
☎ 01 8373 116
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

Ugodni paketi TopTrio
internet – televizija – telefonija
prvo leto
19.95 €/mesec

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 12 h
ter 14 h - 18 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

TelekomSlovenije

POOBlašČENI PRODAJALEC

danes. Stare razglednice nam omogočajo primerjavo s časom pred sto leti in več. In še eno stran slovenskega človeka tistega časa nam odkrivajo, to je lepo navado pošiljanja pozdravov. Lepa razglednica in prisrčni pozdravi so marsikomu ozaljšali dan. Tudi sam vam ga želim s predstavitvijo starih razglednic Sodražice.

Nudimo vam:

- Odkup lesa na panju ali kamionski cesti
- Klasično in strojno sečnjo
- Žičničarsko spravilo

Zagotavljamo konkurenčne cene ter plačilo po dogovoru.

info:

TAKSUS d.o.o.
TAKSUS, gozdarski inženiring, d.o.o.
Reška cesta 21, 6258 Prestranek

☎ 030 329 527

www.taksus.si

total TV

NAJBOLJŠI TV PROGRAMI IN INTERNET TUDI V VAŠEM KRAJU

Paket Totalni trojček vam zagotavlja popolno udobje z vsemi storitvami v enem paketu. Združuje satelitsko televizijo Total TV ter internet in Telemachovo telefonijo preko omrežja ADSL nacionalnega operaterja.

Totalni TROJČEK
43 EUR/mesec

AKCIJA!

-50%
prve 3 mesece
in brezplačna
priključnina

Več kot 60 programov (Total TV 1)

Programi HD vključeni

Prosto dostopni programi s satelita

Televizijski programi v živo tudi na prenosnih napravah (mobilna televizija EON)

Do 10 Mbps + WiFi doma in WiFi UNIFI na več kot 500.000 lokacijah v Sloveniji in regiji

UNIFI TRAVEL 1 mesec promo

BREZPLAČNI KLICI v omrežja Telemach, Telemach Bosna in Hercegovina, Telemach Črna gora in SBB Srbija. Z mobilno aplikacijo UNIFON boste na svojem mobilnem telefonu prejeli klice na fiksni telefon in iz tujine klicali po fiksni tarifi.

Pooblaščen prodajalec:

**Telemach Ribnica, Škrabčev trg 16, 1310 Ribnica,
Tel: 070 321 444, E-naslov: ribnica@posrednik.telemach.si**

Odpiralni časi:

Pon-pet: 09:00 - 12:00 in 14:00 - 19:00,
Sob 08:00 - 12:00, Ned: /

Akcijska ponudba » 50% cenejša naročnina tri mesece in Brezplačna priključnina« velja do preklica za nove naročnike na storitev Totalni trojček z vezavo naročniškega razmerja za 24 mesecev. Razlika med akcijsko in redno ceno mesečne naročnine in priključnino se vključuje v prejeeto ugodnost ob vezavi. Storitve so možne, kjer obstajajo tehnične možnosti za priključitev. Prosto dostopni programi s satelita niso vključeni v programsko shemo Total TV, zato za dostopnost, kvaliteto in vsebino teh programov Telemach ne prevzema nikakršne odgovornosti. Brezplačni klici v skupini United Group vključujejo brezplačne klice znotraj fiksnih omrežij Telemach Slovenija, Telemach Bosna in Hercegovina, Telemach Črna gora ter SBB Srbija. Hitrost prenosa podatkov prek omrežja WiFi je odvisna od fizičnih ovir in vpliva drugih elektromagnetnih sevanj med oddajnikom in sprejemnikom ter strojne in programske opreme na oddajniku in sprejemniku. Nabor in število programov, ki jih lahko spremljate, sta odvisna od izbranega paketa in tehničnih možnosti. Za spremljanje programov v visoki ločljivosti HD potrebujete televizor z oznako FULL HD in sprejemnik za spremljanje programov v ločljivosti HD. Za uporabo storitve EON je potrebno uspešno aktivirati svoj EON račun na portalu moj.telemach.si in naložiti aplikacijo EON za napravo oz. operacijski sistem naprave, na kateri bo aplikacija EON aktivirana. Najnižja potrebna hitrost prenosa podatkov za nemoteno delovanje storitve EON je 512 Kbps. Posebni pogoji storitve EON so na voljo na naslovu HYPERLINK "http://www.telemach.si" www.telemach.si in na prijavi strani storitve. UNIFI in UNIFI TRAVEL sta storitvi paketov VEC, ki omogočata brezžični dostop do interneta prek brezžičnih (Wi-Fi) dostopnih točk UNIFI in UNIFI TRAVEL v več kot 120 državah sveta. Za koriščenje 30-dnevnega testnega obdobja UNIFI TRAVEL je potrebna sklenitev naročniške pogodbe. Splošni pogoji storitev UNIFON in UNIFI so na voljo na naslovu HYPERLINK "http://www.telemach.si" www.telemach.si in na prijavi strani storitve. Za uporabo je potrebna registracija na portalu moj.telemach.si. Navedene blagovne in storitvene znamke so registrirane znamke njihovih lastnikov. Pred sklenitvijo naročniškega razmerja se o akcijski ponudbi, splošnih in posebnih pogojih storitev, sklenitvi naročniškega razmerja in cenah ostalih storitev za naročnike ter aktivaciji storitev UNIFI, UNIFON in EON pozanimajte na HYPERLINK "http://www.telemach.si" www.telemach.si, v vseh poslovalnicah Telemacha ali na telefonski številki 080 22 88. Telemach d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 21, 1000 Ljubljana.

telemach

Branal

z vami od leta 1992

ISO 9001
ISO 14001

BUREAU VERITAS
Certification

FSC® C121546
www.fsc.org

Opravljamo storitve **sečnje,**
spravila in odkupa lesa.

Zagotavljamo korektne cene,
izmere in zanesljivo plačilo.

Smo zanesljivi, odzivni in učinkoviti.
Preizkusite nas!

Vaš klic pričakuje odkupovalec

Damjan Gornik

041 792 341, damjan@branal.si

Pokažite mrazu figo! Oskrbite se
s smrekovimi peleti v A1 kvaliteti.

Nudimo dostavo na dom. Osebni
prevzem v IOC Podskrajnik v Cerknici.

051 60 20 40
peleti@branal.si

Podskrajnik 57, 1380 Cerknica

